

Over MARC en milieugezondheidskunde nog geen uitsluitel

BIOMATERIALEN KRIJGT VRIJWEL ZEKER PNL-SUBSIDIE

Het heeft er alle schijn van dat in ieder geval een van de drie universitaire projecten waarvoor PNL-subsidie bij de Provincie is aangevraagd het gewenste geld (f 2,5 miljoen) zal krijgen. Het gaat om het onderzoeksinstituut voor Biomaterialen, een project dat is voorgesteld door medewerkers in de medische faculteit. De besluitvorming over de twee andere instituten, voor milieugezondheidskunde (ECEHS) en accountancy (MARC), is vooralsnog "aangehouden". Volgens een woordvoerder van de provincie betekent dit niet dat ze zijn afgewezen. Het is niet uitgesloten dat in een later stadium alsnog een positief besluit zal vallen.

Volgens berichten uit ambtelijke kringen rond het provinciebestuur heeft het Limburgse college van Gedeputeerde Staten onlangs besloten om in ieder geval het plan voor oprichting van een instituut voor biomaterialen van een positief advies te voorzien. Volgens de geldende procedures voor de verdeling van PNL-gelden dienen GS een voorstel in bij de begeleidingscommissie PNL, bestaande uit (opnieuw) GS en departementale ambtenaren. Deze commissie is gisteren, woensdag 15 november, bijeen gekomen. Het resultaat van haar bespreking was op het moment dat dit blad ter perse ging nog niet bekend. Als de commissie eenmaal een besluit heeft genomen is uiteindelijk nog de handtekening van de minister van economische zaken nodig: van hem zijn uiteindelijk de PNL-fondsen afkomstig, de verdeling is in handen van de provincie. De handtekening van de minister wordt alerwelen als een formaliteit beschouwd. De besluitvorming in de provincie heeft tot nu achter gesloten deuren plaatsgevonden. Waarom het provinciebestuur is afgeweken van de voorkeur van de universiteit zelf is daarom onbekend. Het college van bestuur had, zij het aarzelend, prioriteit willen geven aan het European Center for Environmental Health Sciences, het onderzoeksinstituut dat gekoppeld zou worden aan de nieuwe studierichting milieugezondheidskunde. Juist die koppeling leverde het argument om speciaal dit instituut als het belangrijkste van de drie initiatieven naar voren te schuiven.

De twee andere voorstellen zijn aan het begin van de zomer onder grote haast geconcipeerd: aangezien het hier om de laatste keer zou gaan dat nog subsidiegeld bij de provincie in het kader van de PNL-stimulering aangevraagd kon worden, werden de plannen met voorbijgaan aan de gebruikelijke facultaire overlegprocedures bij de provincie ingediend. Dat zette vooral bij de economische

faculteit kwaad bloed, maar ook de medische faculteit was niet gecharmeerd van deze werkwijze. Intussen is het de vraag of deze haast eigenlijk wel zo noodzakelijk was. Volgens de woordvoerder van de provincie is eventuele geïnteresseerden dit voorjaar inderdaad medegedeeld dat men er goed aan deed plannen zo vlug mogelijk ter subsidiering voor te leggen. Dit omdat het in 1990 voor het laatst zou zijn dat de jaarlijkse 43 miljoen gulden PNL-geld zou worden besteed. Omdat dit ongetwijfeld een run op de subsidie zou veroorzaken zou een vroegtijdige indiening een betere concurrentiepositie opleveren. Maar, aldus de woordvoerder nu, dit betekende volstrekt niet dat men in een later stadium geen plannen meer zou mogen indienen. Integendeel, zelfs in het volgende jaar is dat nog mogelijk.

Bij de economische faculteit heeft de voorzitter van de vakgroep bedrijfseconomie zich onlangs schriftelijk tot het college van bestuur gewend met de mededeling het accountancy-initiatief MARC nu "van harte" te steunen. In Observant was melding gemaakt van de zware kritiek van het vakgroepsbestuur ophetplan. De vakgroepsvoorzitter, prof. C. Wolff, noemt deze berichtgeving "onzorgvuldig". In dezelfde brief laat hij er niettemin geen twijfel over bestaan dat men niets voelt voor een facultaire bijdrage in de financiering van het instituut. Dat zou dus betekenen dat er toch een bijdrage van het college van bestuur wordt verlangd. In een eerder stadium heeft collegevoorzitter Vredevoogd daarentegen al verklaard dat niet het college, maar de faculteit middelen zou moeten vrijmaken voor MARC.

Wammes Bos

Nog steeds hoop op fiscaal recht

De hoop is nog niet vervlogen dat er aan deze universiteit alsnog een studierichting fiscaal recht kan worden gerealiseerd. Het college van bestuur wil daarover op korte termijn een 'bilateraal overleg' met de nieuwe minister van onderwijs, Ritzen. Dat blijkt uit de reactie van het college van bestuur op het concept HOOP, het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) 1990, dat in september door de vorige minister van onderwijs, Deetman, is uitgebracht. Als de opmerkingen van (o.a.) de instellingen zijn verwerkt zal in januari het definitieve HOOP verschijnen.

De harde afwijzing door Deetman van fiscaal recht wordt bevreemdend genoemd. Hij had zich bij eerdere gelegenheden voorstander betoond van initiatieven op het grensvlak van recht en economie. Bovendien dacht het college hem overtuigd te hebben van de arbeidsmarktperspectieven van de afgestudeerden in deze richting. Gehoopt wordt nu dat nieuw arbeidsmarktonderzoek zijn opvolger alsnog tot betere gedachten kan brengen.

Datzelfde geldt voor de financiering van activiteiten in het kader van internationalisering. Op dat terrein zijn verwachtingen gewekt, zegt het college: projecten met een stimulerende voorbeeldwerking mochten hopen op een financiële bijdrage van de minister; de RL werd zelfs met name genoemd in een der vroegere ministeriële beleidsstukken. Dan geeft het dus geen pas om nu de internationalisering volledig uit de eigen middelen te moeten betalen.

Wat betreft de opmerkingen in het HOOP over verplegingswetenschap wijst het college de suggestie van de hand als zou dit gebied ook met alleen maar een postdoctorale opleiding voldoende bestreken kunnen worden. Een gewone universitaire opleiding is onontbeerlijk; ook in het buitenland is dat de praktijk. Uiteraard komen ook de twee meest kansrijke initiatieven aan de orde. De minister had zich nogal bezorgd getoond dat de RL een nieuwe studierichting cultuur- en wetenschapsstudies als paard van Troje zou gebruiken om alsnog een letterenfaculteit binnen haar muren te krijgen. Het college is bereid te beloven dat zo iets niet tot het streven van deze universiteit behoort.

In het geval van milieugezondheidskunde wijst het college de suggestie af om deze richting tot achtste studierichting bij gezondheidswetenschappen te maken. Het interfacultaire karakter mag niet in gevaar komen, vooral om instroom vanuit andere disciplines te vergemakkelijken.

Wammes Bos

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 12, 16 november 1989

Inhoud

Pagina 3

Reorganisatie diensten

Het merendeel van de reacties van diensten en faculteiten op de nota van het college van bestuur is binnen, en de teneur is wisselend. Bij de diensten is men redelijk positief, bij de faculteiten ligt dat anders. Het oordeel over de nota varieert daar van "teleurstellend" tot "onduidelijk", vooral waar het gaat om het verband tussen deze reorganisatie en de kwaliteitsverbetering van de dienstverlening. Het is juist dat aspect wat door de faculteiten het belangrijkste wordt gevonden.

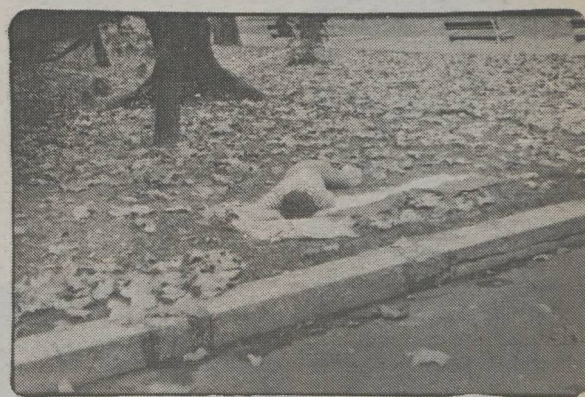
Pagina 5

Hiroshima

Vierdejaars studente Jolanda van de Water verbleef begin oktober korte tijd in Japan. Daar vertegenwoordigde ze Nederlandse studenten op de negende conferentie van International Physicians for the Prevention of Nuclear War. In Hiroshima herinnert bijna niets meer aan het bombardement van 1945, je vindt er meer MacDonalds dan monumenten.

Pagina 7

Hongarije

Vijftig studenten van de juridische studievereniging Rechtstreeks gingen eind oktober naar Hongarije, en maakten in Boedapest en Szeged kennis met de Hongaarse spijkerbroekcultuur, de Sörbars, politpop en de jongerenorganisatie Fidesz. Een van hen beschreef voor Observant zijn impressies.

Pagina 12

Tact

Filmmakers en videoproducenten lijken te vergeten, dat ook buiten het Gooi toneeltalenten te vinden zijn. Het acteursbureau Training, Acting, Communication van Jos Jonkers en Jos Maes gaan daarin verandering brengen. Zij hebben acteurs in de aanbieding.

paartjes

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 leettertekens).

Mijn agenda is verdronken in de wasmachine. Herinner me s.v.p. aan onze afspraken en geef me nogmaals je adres. Raoul Boot. P.s. excuus voor de (weggewassen en) vergeten afspraken.

In onderhuur aangeboden tot 1 maart 1990: eigen kamer in gedeeld appartement, 300,- per maand. Tel. 043-617337 of 073-569492

Te koop gevraagd kostenteller voor telefoon studentenhuus, J. Khalifa, abt. 4, tel. 888339

T.k. digitale synthesizer met ingebouwd Keyboard, midi-aansluiting, YAMAHA DS 55 (ca. 5 mnd. oud). Vraagprijs 1250,-. Nieuwsprijs 1.800,-. Ongekend veel mogelijkheden. 045-441943.

T.k. gevr.: stofzuiger, wasmachine, 4-pitsgasplaat of elektr. kookstel, kleine kleurent.v. 043-437512.

Gedipl. dames- herenkapster zoekt serieuze, nette jongheren die haar bij haar verdere studie als herenondernemer als model willen begeleiden. Bel naar: Brigitte 043-638017 (na 6 uur).

Zangstudent geeft zangles (adem- en stembeheersing). ook sprekers zijn welkom. Proefles gratis. Bel 043-254982.

Gezocht: Carpool(st)er(s), Hoensbroek (Lotbroek)/Maastricht (O.G. e.o.)!! Werktijden van 8 tot half 5. reageren? Tel. 887115, dienst AO/AA, vraag evt. naar John.

Aangeboden: ruime woonkamer in studentenhuus, hartje Maastricht, voor de maanden januari-februari (evt. langer). 325,- per maand. Tel. 252556. Vraag naar Gemma of Edwin.

T.k.: eenmaal gebruikte wandelwagen merk Combi, wit met grijs gestreepte stoffering, incl. voetenzak, mandje, wagnnet, regenhoes. Tel. 's ochtends 7288.

Si existimas te meliorem esse, erras! Een nieuw dispuut is verzezen. Een écht dispuut is verzezen: M.D.D. Cumbonadea; dames van echte klasse blijven je verbazen. Meliorem!

Allen, die mij zo hartelijk hebben bedacht met veel liefs + leuks t.g.v. mijn 25-jarig ambtsjubileum op 18.10.89 en die de receptie bijna tot een feestje hebben

gemaakt, bedank ik van harte. Marijke Nieman.

T.k. wegens samenwonen: 2-pits elektr. kookstel (z.g.a.n.) 125,-, 4-pits gasstel 85,-, 1 AEG koelkast + vriesvak 80,-, zit-slaapbank (creme) 100,-, houten salontafel met ijzeren poten en extra glasplaat 50,-, 1 bureaustoel op wieltjes 75,-. Tel. 043-618348 (na 19 uur).

Kamer in onderhuur gezocht in Maastricht i.v.m. stage, vanaf januari voor ca. een half jaar. Inl. Melanie: tel. 043-251216.

ROBERT of W. Smits. Kun je misschien nog eens bellen i.v.m. mijn regenpak! (je nummer klopt niet). Paulien: 630580.

Desiree, wanneer krijg ik mijn t-shirt terug? Johannes: 257084.

Ontdek het AEGEE-gevoel! Wordt lid van Europese studentenvereniging Aegee! info: 613411 (Evert) en 09-3212451013 (Alrik).

T.k.: VW passant stationcar, '84, diesel, wit, i.z.g.st. Prijs 9.500. Tel. 043-218513 na 18.00 uur.

Voor al uw type-werk en lay-out, bel 887365 en vraag naar Carel, Peter of Ed.

T.k.a.: Asser: De verbintenis in het algemeen, 1988 en Algemene leer der overeenkomsten 1989; Van Zeben: Arresten Burgerlijk recht 1988; Th. Boender: Arrestengids (blauwe engel) burgerlijk recht, 1989. tel: (043) 634620.

DIEF. het geld mag je houden. Maar wel graag mijn rode WF portemonnee (per

interne post) retour. Machteld Roede.

T.k.gevr.: (half)donzen dekbed 200 (240)x200, matras 160x200 en strijklank. Bel Janine, tel. 253692.

Doopey, is er iets leuker dan pitten in de bioscoop? Ja, 's avonds uit je plafond gaan. Kroegtijger.

Jet, over zeven weken dolle pret! Jet-weet-wel-wie.

Wist U dat de kroegtijger geen barneubel genoemd wil worden? En dat dat onterecht is? Doopey.

Trendsetter in Nederland. het andijvie-adviesburo voor al uw culinaire recepten. Bel 211366 en vraag naar het team Ardi-Gonzo. Doopey.

Filmclub GKG organiseert i.s.m. Lumière, Bogaardenstraat 40B de russische film "de Opgang". Speelweek 24/11 t/m 30/11, 20.00 uur. Kaarten reserveren en opgave voor abonnement via tel. 888157. Kosten: abonnement geldig sept. '89 - aug. '90: 5,-. Toegangsprijs abonnemementhouders 6,-. Overigen 8,-.

HELP! Met wie kan ik op vrijdag 24 nov. meereiden naar Rotterdam (Dordrecht). Bel Michiel, 043-251587 (18.00-19.00).

Boekhandel Servaas stopt ermee. Ma Flodder niet.

Ma Flodder feliciteert Ien C. Dales.

Haal je feestkleding uit de mottenballen. GALA 13 januari in het Maaspaviljoen.

Frank Sinatra (Ned.) 13 januari is het Maaspaviljoen.

Wasmachine volautomatisch z.g.a.n., 1/2 jaar oud. Te koop wegens dubbele inboedel 400,-. tel. 043-476197.

Te huur gevraagd met spoed. Klein ouder huisje met grotere tuin. Ook in België. H. Canisius. P. Debeyelein 1, 6229 HA Maastricht. Tel. 043-882345.

Herhaalde oproep. Spoed! Attentie Diensthoofden/Stagegroepvoorzitters. Huidige medewerker dienst Studentenzaken zoekt administratieve werkzaamheden van structurele aard. Heb ruime ervaring op het gebied van computers en programma's (Wordperfect, Lotus, dBase, Cardbox en het werken met de Macintosh). Wie reageert? Tel. 887349.

Hoe heet dat ook alweer mamma? Aequilibriumsaurus, schat! Oh ja...!

Aequi?... Aequi?... Aequi wie?

Elke donderdag van 17-20 uur of na tel. afspraak. Atelier Fransz Witte, Volderstraat 55, Meerssen. 043-643435.

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

Voor en door studenten; Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

STUDENTEN OPGELET. Zoek je een perfecte parttime bijverdienste met een mogelijke verdienste van 100,- per dag. Bel dan MACO-PROMOTIONS (03469-1967) tussen 19.00-21.00 uur.

Kamer te huur in Veldwezelt bij Maastricht: 3 x 4 m. 325,-. Tel: 045-257699.

Cursus klassieke massage, 10 lessen van 1,5 uur. O.a. palpatie met bijbehorende anatomie, effectverklaring met bijbehorende fysiologie en praktische vaardigheden. Meer info: 043-619221.

Wilt U paartjes voor de zwijnen werpen? Bel voor deskundig advies de studieadviseur van de juridische faculteit. Bij voorkeur op vrijdag.

Peugeot 309 GRD, 1.9 ltr diesel, '87, 80.000 km, lichtbl. metallic. Wgns. vertr. buitenl. Ca 16.500,-. Tel 043-212171 na 18 uur.

De drie-delige Dikke van Dale, praktisch niet gebruikt, te koop voor 200,-. Tel: 257001.

Te huur per 15 nov.: 2 kamertjes: 320,- excl. Binnenkort huurverlaging. Ca. 10 min. centrum, 5 min. station. Bel 043-215337 (vragen naar Lara).

Te koop: espresso-apparaat 1 x gebruikt. 100,- (nieuwsprijs 149,-). Tel. 215337 (Lara).

Gezocht: rust, stilte en ruimte. Dus...gezocht: app. c.q. kamers in randgemeente of buitenwijk Maastricht (eigen keuken, 300,-/400,-) 043-2523891.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van Iersson

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putte, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mara (Leiden), Univers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

O P E N I N G

PL

S H O P

DONDERDAG 23 NOVEMBER 1989

TONGERSESTRAAT 53

MAASTRICHT

AANVANG: 15.30 UUR

Faculteiten zien geen verband met kwaliteitsverbetering

REORGANISATIE DIENSTEN KRIJGT GEMENGDE REACTIES

Wie wil er nog beweren dat men bij de algemene diensten niet slagvaardig kan optreden? Nog voordat de nieuwe indeling als gevolg van de reorganisatie is vastgesteld verandert men al zijn briefhoofd overeenkomstig de nieuwe dienstbenamingen, zo blijkt uit de reacties op de reorganisatienota van het college van bestuur. "Interne en externe betrekkingen" heet het boven het antwoord van de positivo's bij Voorlichting, Bureau buitenland en WTS. Het college mag zich gelukkig prijzen met dit soort backing uit de diensten: de teneur is daar veelal instemmend. Maar bij de faculteiten is men heel wat kritischer gestemd. En ging het allemaal niet juist om de verbetering van de dienstverlening aan deze hoeders van het 'primaire proces', onderwijs en onderzoek?

Uiteraard schept het verwachtingen als een werkgroep nadrukkelijk vermeldt dat de gesprekken die zij voerde met de objecten van een aangekondigde reorganisatie zo "plezierig" waren. Het moet dan nog wel heel gek lopen wil er vervolgens een stroom van verontwaardigde reacties loskomen. Dat is dan ook niet gebeurd: de meeste diensten (van enkele is de reactie nog niet binnen) beperken zich tot wat aanvullingen, verzoeken om opheldering van onduidelijkheden en hier en daar wat milde kritiek. Zo relateert de BTD (Bouwzaken en technische dienst) de met enige tam tam aangekondigde opheffing van de 'grensconflicten' met de dienst CZ (Civiele zaken). Volgens de BTD weet de gebruiker met de reorganisatievoorstellen in de hand in de toekomst nog steeds niet tot wie men zich met klachten zal moeten richten: zij onderscheidt ten minste drie soorten huismeesters, naast andere functionarissen. Bovendien was een flink deel van wat de werkgroep nu als voorstel formuleert al lang afgesproken, zegt de BTD.

Onverschillig

Bij de faculteiten is de toonzetting aanmerkelijk minder positief, met uitzondering van de economische faculteit. Niet dat deze zich juichend achter de plannen opstelt; eerder is sprake van onverschilligheid. De faculteit maakt duidelijk uitsluitend geïnteresseerd te zijn in de kwaliteit en bijbehorende prijs van de dienstverlening. Hoe een en ander georganiseerd wordt zal de economen verder een zorg zijn, zo blijkt uit het laconieke briefje aan het college van bestuur. Heel anders ligt dat bij de andere faculteiten. Met wisselende intensiteit bekritiseren die nu eens de uitgangspunten, dan weer (tevens) de voorgestelde aanpak van werkgroep en college. De medische faculteit verwijt het college er een centralistische visie op na te houden: het reorganisatieproces dient vooral het centrale bestuursgemak, iets wat haaks staat op de juist ook door het college voorgestane verschuiving van bevoegdheden naar de faculteiten, de deconcentratie. Maak het centrale dienstenapparaat kleiner, hevel menskracht over naar de faculteiten, en versterk de controle- en coördinatiefuncties, suggereert men bij geneeskunde.

Belangrijk ander punt is de veronderstelde relatie tussen de reorganisatie van de diensten en de beloofde kwaliteitsverbetering. Geneeskunde, maar ook de faculteit der algemene wetenschappen, zegt

die relatie in de nota niet te kunnen ontdekken. Datzelfde, maar heel wat minder parlementair, vindt het bestuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen. In bij tijd en wijle bijkans literaire bewoordingen verwijst deze faculteit de nota trouwens in haar geheel naar de prullenmand. Men is "bitter teleurgesteld", "geiten en kolen" worden gespaard, "zweverig en bangelijk", nergens "durft men knopen door te hakken". De gedachte dat van vele kleine diensten beter een paar grote gemaakt kunnen worden schiet de faculteit nogal in het verkeerde keelgat. De kleintjes zijn soms juist "voorbeelden van doelmatigheid en slagvaardigheid", terwijl de reeds bestaande eerder "mastodonten" zijn: "logge sluimerende lobbessen" met een "kwaad karakter", "bureaucratische draaimolens waar men misselijk uitkomt". Naar verluidt is overigens het college weinig gecharmeerd van de toon van deze facultaire reactie, die een schakel in de keten lijkt van steeds gepeperder gezondheidswetenschappelijke uitlatingen over het beleid van het college.

Middelenverwerving

Waar de faculteiten zich uitspreken over de afzonderlijke onderdelen van de nota blijkt er grote eensgezindheid in de opvattingen over de plaats van de middenverwervingsfunctie te bestaan. Althans, in ieder geval over waar die uitdrukkelijk niet behoort te worden ondergebracht. Deze taak, nu nog uitgevoerd door de dienst POB (planning, ontwikkeling en beleid), zou volgens de plannen moeten worden overgebracht naar financiële zaken, in de toekomst de FED, de financieel-economische dienst. Daar komt zij dan in de buurt van de middelenverdeling, iets wat de slagvaardigheid ten goede zou komen, menen werkgroep en college. Onzin, zegt men bij gezondheidswetenschappen, "alsof boekhouden en onderhandelen van nature bij elkaar zouden horen." Ook de juridische faculteit acht de verwervingsfunctie van zo groot strategisch belang dat zij aan de nieuwe dienst 'instellingsstrategie' gekoppeld zou moeten worden. Algemene wetenschappen legt eveneens grote nadruk op dit punt: verwerving van middelen betekent overleggen met het departement, actieve participatie in landelijk technisch overleg over de financieringsmodellen. De relatie van dit alles met de interne middelenverdeling is "slechts een afgeleide", concludeert men.

De medische faculteit komt in dit opzicht met een ander alternatief dan de andere faculteiten. In plaats van een 'superdienst' als de beoogde FED deed het college er beter aan deze dienst in tweeën te splitsen: een 'financiële administratie', waarin dan tevens de studenten-, personeels- en salarisadministraties kunnen worden ondergebracht (voorstel college: bij de betrokken diensten laten), en daarnaast een dienst 'financieel beleid en beheer', die meer beleidsmatig kan opereren en waarin dan de verwerving van de middelen een plaats zou kunnen vinden.

Bibliotheek

Opmerkelijk tenslotte in de reacties op de reorganisatienota is de steun die de faculteiten bijna unaniem uitspreken voor het opheffen van de twee beheerseenheden in het dienstenapparaat. Als er minder diensten overblijven vervalt daartoe de noodzaak, is de redenering. Bij de diensten houdt men zich over dit onderwerp zorgvuldig op de vlakte. Bekend is dat directeur Niessen van het BID-kader (bureau en interfacultaire diensten) niet voelt voor een reductie tot een enkele beheerseenheid. Hij wenst een uitdrukkelijke uitspraak van het college van bestuur op dit punt, nu berichtgeving in dit blad suggereerde dat de werkgroep (waar hij lid van is) als zodanig ook voorstander van nog slechts een beheerseenheid in het dienstenapparaat zou zijn. Helemaal afwijkend op dit punt is het standpunt van de universiteitsbibliotheek: deze pleit er voor om zelf een beheerseenheid te mogen worden en dus op zijn minst losgekoppeld te worden uit het BID-kader. Daar is te weinig begrip voor het eigen karakter van de UB, meent men. Zonodig wil de UB in dit opzicht wel samen gaan met het rekencentrum.

Wammes Bos

Actie aflossen studieschuld geslaagd

De actie van het ministerie van onderwijs, waarbij mensen die hun studieschuld in een keer aflossen op fikse kortingen konden rekenen, is zeer succesvol verlopen. Deze tweede kortingsactie heeft 135 miljoen gulden meer opgeleverd dan was geraamd, zo heeft een woordvoerder van de Informatiseringsbank te Groningen bevestigd. Begin september heeft de Informatiseringsbank ongeveer 300.000 debiteuren een acceptgiro toegestuurd, waarmee zij het restant van hun studieschuld in een keer met korting konden aflossen. Deze korting kon tussen de 28 en 38 procent bedragen van de uitstaande studieschuld, afhankelijk van de nog resterende aflossingstermijn. Het geld moest voor één november zijn betaald. Ongeveer de helft van de aangeschreven debiteuren heeft van het kortingsaanbod gebruik gemaakt. Begin deze week was ruim 730 miljoen gulden binnen op de rekening van de Informatiseringsbank, terwijl de minister streefde naar een opbrengst van 585 miljoen. De opbrengst van de kortingsactie is bedoeld om de onderwijsbegroting voor dit jaar sluitend te maken. Wat met de meeropbrengst van maar liefst 135 miljoen gebeurt, is nog niet bekend.

Jos Dohmen/HOP

The importance of being earnest

"Guard!" De stem van de vertegenwoordiger van de moral majority slaat bijna over. Ontsteld en verontwaardigd roept hij een bewaker van het New-Yorkse Metropolitan Museum omdat ik het damestoilet ben binnengelopen. Op de deur van de heren hing een bordje met de mededeling dat daarvan tijdelijk geen gebruik kon worden gemaakt; er werd schoon gemaakt. Het had mij al enige moeite gekost om een wc te vinden, en ik had geen tijd meer om verder te zoeken. Wat in eigen land weinig opzienbarend of zelfs gewoon is, blijkt in de Verenigde Staten een ernstige inbreuk op de sociale code te zijn. Dat laten ook de dames die ik op weg naar buiten tegenkom duidelijk merken. Als zij al gevoel voor humor hebben, dan is dat niet in beweging te krijgen met mijn opmerking dat je niet mag discrimineren naar geslacht. De zaalwachter komt inderdaad, al heb ik de indruk dat zij lang genoeg gedraald heeft om mij niet op heterdaad te hoeven betrappen. Ik krijg een reprimande, dat wel.

Waarom wordt deze fatsoensrakker zo serieus genomen? Zijn Amerikanen echt zo moralistisch? Ja, tamelijk. Daarbij komt nog iets dat de Amerikanen aan wie ik het incident vertel onmiddellijk noemen: het museum moet evenals de meeste andere culturele instellingen grotendeels rondkomen van particuliere bijdragen. Het doet inderdaad zichtbaar zijn best om aan de wensen van het publiek tegemoet te komen. Het grote publiek, dat is de moral majority: behoudend, moralistisch, en nu ik toch aan het generaliseren ben, ernstig. Het ontbreekt Amerikanen aan humor, met name van de zelfrelativerende soort, en vooral tijdens de uitoefening van hun beroep. En hoe vriendelijk mensen ook zijn, onder werktijd gedragen ze zich vaak bars en bijna vijandig. Dat begint al meteen na aankomst op het vliegveld. De passagiers op Kennedy Airport worden door zwarte Kenaus in uniform eerst in rijen en vervolgens naar loketten gecommandeerd. Daarna moet de reiziger die per ondergrondse naar de stad wil zich door een soort perronchef laten koeioneren. Hij maant de mensen die op de trein staan te wachten paternalistisch en volstrekt overbodig om opzij te gaan zodat de passagiers kunnen uitstappen. In het hotel aangekomen (zeker niet het goedkoopste), wordt men er streng op gewezen dat men in de rij moet gaan staan.

Deze ernst is een bron van frustratie voor mijn vriend Jeremy, een Engelsman die al jaren in Amerika werkt. Wanneer ik een paar dagen bij hem logeer, leeft hij helemaal op van de flauwe grappen waar wij beiden liefhebbers van zijn. Hij wordt zelfs uitgesproken baldadig. Hij kan er niet aan wennen dat de meeste Amerikanen zichzelf zo dodelijk serieus nemen. Alleen bij academici wil dat nog wel eens meevallen. Als oorzaak wordt door een van hun de vaste aanstelling genoemd. Wie "tenure" heeft, kan niet zomaar ontslagen worden, en dat gevaar dreigt in het rosse bedrijfsleven (zoals mijn leermeester Koster placht te zeggen) wel. Ook hier dus weer een economische verklaring. Die bevat misschien niet de hele waarheid. Maar de vlotheid waarmee men er telkens mee komt, duidt er wel op dat Amerikanen geld verdienen zeer ernstig nemen. Zelf word je ook ernstiger genomen naarmate je meer verdient: earn, earner, earnest. Lachen doe je in je vrije tijd.

Jack Birner

In memoriam

Marcel,

Afschied neme, det koste weej neet van dich,
nôw weej det den toch môtte doon,
op êns, hiël onverwachs,
duid 't ôs pien, ôs op dees maneer beej dich
te môtte bedanke,
veur alles waste veur ôs waas.

Met vriendelijke lach begroette je ons en in snelle bewoordingen vertelde je ons je belevenissen, over het zweefvliegen, het liften. Al die jaren stond je voor ons klaar. Opbeurende woorden en vertrouwen waren je wapens waarmee je problemen van anderen bestreed en je zelf een tweede plaats toebedacht. Ons resten nu nog alleen de foto's en herinneringen, die we deelden. Marcel, mag je nu de vrijheid hebben waar je tijdens je vluchten altijd zo van genoten hebt,

Je vrienden en medestudenten

Marcel Houben, rechtenstudent, is zondagochtend aan de gevolgen van een tragisch verkeersongeval in zijn woonplaats Venlo overleden. Hij werd vijftientig jaar.

Nieuwe verdeling subsidie studentenvoorzieningen

Meer verantwoordelijkheid voor verenigingen

Er zijn vergevorderde plannen voor een nieuwe opzet om de financiële middelen voor studentenvoorzieningen te verdelen. Het opvallende van het voorstel, opgesteld door diensthoofd Studentenzaken Jan Schrijen, is dat verenigingen en andere subsidie-ontvangende instanties vooraf géén financiële verantwoording over hun activiteiten hoeven af te leggen. Daarnaast komt er een experimentenfonds waaruit snel middelen vrijgemaakt kunnen worden om studentenactiviteiten te subsidiëren. Ook hierbij vindt financiële verantwoording pas achteraf plaats. Het college van bestuur heeft het concept goedgekeurd en legt het op 23 november ter oriëntatie voor aan de universiteitsraad. Over het algemeen zijn de betrokken instanties positief.

Aanleiding tot de nieuwe opzet was de heersende onvrede over de manier van subsidieverlening door de commissie studentenvoorzieningen. Subsidie-aanvragers, zoals studentenverenigingen, moesten vooraf gedetailleerd verantwoording afleggen van de te maken kosten. De commissie studentenvoorzieningen, beoordeelde deze aanvragen tot in het kleinste detail, waardoor een andere taak - het maken van beleid - te weinig aandacht kreeg. De onvrede leefde vooral binnen de commissie zelf; zij zag zich liever als beleidsmakend orgaan dan als verdelers van gelden. Enkele weken geleden werd de naam om die reden veranderd in commissie Studentenbeleid en dit nieuwe plan moet de volgende stap in die richting zijn.

Studium Generale

Voor de verschillende vaste begrotingsposten - sport, introductie, infotheek - verandert er weinig. Het enige opvallende is de rijke bedeling van Studium Generale, dan naar verwachting in de toekomst bij de dienst studentenzaken wordt ondergebracht. Daarvoor wordt per jaar twintigduizend gulden extra uitgetrokken. Met dat geld moet Studium Generale de culturele vorming meer gestalte geven. Hoe dat precies zal gebeuren is nog niet bekend. Er wordt gedacht aan het opstarten van cursussen, excursies naar tentoonstellingen en activiteiten zoals theatervoorstellingen en concerten.

Voor de studentenverenigingen wordt er zeventienduizend gulden begroot, maar dat bedrag wordt niet automatisch uitgekeerd. Om uit dat potje mee te kunnen snoepen moet de vereniging aan een aantal voorwaarden te voldoen. Zo moet zij minimaal tachtig leden hebben, waardoor bijvoorbeeld de rooms-katholieke vereniging Servatius niet in aanmerking komt. Daarnaast moeten de gesubsidieerde activiteiten openstaan voor alle HBO- en universitaire studenten. Het nieuwe plan gaat uit van het principe van bud-

getfinanciering: de studentenverenigingen hoeven niet meer vooraf financiële verantwoording af te leggen van hun activiteiten. Via een verdeelsleutel wordt er per vereniging een beschikbaar bedrag vastgesteld. Dat bedrag kan besteed worden aan activiteiten, die voldoen aan een aantal criteria. Pas na afloop van het jaar moeten de bestede subsidies verantwoord worden. De maximale subsidie per vereniging bedraagt vijfduizend gulden.

Leden

De nota beschrijft twee verdeelmethodes. Volgens het eerste model stijgt het subsidiebedrag met de hoogte van de contributie-inkomsten van de vereniging: veel leden of een hoge contributie geven recht op een hoge subsidie. Het tweede model koppelt het subsidiebedrag alleen aan het aantal leden. De gezamenlijke studentenverenigingen hebben inmiddels hun voorkeur uitgesproken voor dit laatste voorstel. Op dit moment komen slechts drie studentenverenigingen in aanmerking voor een subsidie. Uitgaande van het aantal leden zou het totaal aan subsidies maximaal negenduizend gulden bedragen; viereenhalfduizend gulden voor Koko en tweeënehalfduizend gulden voor zowel Circumflex als Tragos. De verenigingen stellen daarom voor om de resterende achtduizend gulden op een andere manier te verdelen, waardoor ook Servatius mee zou kunnen profiteren.

Geheel nieuw is het experimentenfonds. Schrijen wil daarvoor dertigduizend gulden reserveren. Volgens hem brengt dit fonds het vertrouwen en de waardering in bestaande verenigingen en organisaties tot uitdrukking. Met dit fonds moet flexibel en snel - binnen drie weken - op subsidie-aanvragen gereageerd kunnen worden. Strenge criteria om extra subsidie te krijgen zijn er niet, het voorstel moet alleen aan een aantal richtlijnen voldoen. Zo mogen de activiteiten geen doubleure zijn van al bestaande

voorzieningen en moet de activiteit 'van belang zijn voor de sociaal-economische of de sociaal-culturele positie van de student'. Ook hier geldt een verantwoording achteraf, terwijl vooraf slechts een globale kostenindicatie gegeven hoeft te worden. Studentenverenigingen kunnen per jaar maximaal vierduizend gulden uit het experimentenfonds krijgen.

Bijna alle instanties hebben tevreden gereageerd op het voorstel. Dat komt waarschijnlijk mede, doordat bijna niemand geld hoeft in te leveren. Zolang het studentenaantal aan de universiteit toeneemt komt er méér geld vrij voor studentenvoorzieningen. Voor 1990 rekent men op 326.000 gulden, een stijging van vijftientigduizend gulden ten opzichte van 1989.

Marc Bonten

BRANDWYCK

Steeds vaker zetten medewerkers en studenten bij de locatie Randwyck hun auto's niet op de parkeerplaats, maar aan weerszijden van de toegangsweg en op het pleintje vóór de parkeerplaats. Dat is verboden, de dienst Civiele Zaken heeft er borden neergezet: brandweer of ambulance zou in noodgevallen niet bij de hoofdingang kunnen komen.

Enkele weken geleden, woensdagochtend 4 oktober, werd onbedoeld de proef op de som genomen. Ergens in het gebouw gebeurde iets wat een brandmelder in werking stelde en een kwartier later liepen de eerste brandweerlieden naar binnen: waar is de brand? Geen brand, maar het gebouw wordt toch gecontroleerd. Carla Fröberg (faculteitsbureau geneeskunde) hoort de brandweerlieden klagen. De merkwaardige parkeersituatie is haar al enige tijd een doorn in het oog:

"Die mannen liepen mopperend door de gangen. Ze vonden het maar een rare boel dat ze er nauwelijks door konden met de wagens. En dat is het ook, raar en gevaarlijk."

Ze belde met de veiligheidsfunctionaris, die haar verwees naar de dienst civiele zaken. En civiele zaken zei dat er niets aan te doen was, dat er borden geplaatst waren, maar dat er geen (politie)controle mogelijk of wenselijk is.

Jo sijsternans van civiele zaken: "Er is hier niets aan de hand. Officieel is het inderdaad verboden om daar te parkeren, maar zolang ze de auto's netjes langs de kant zetten kan er nog van alles door. Ik heb trouwens met de commandant van de brandweerploeg gesproken en die zei me dat er geen problemen geweest waren. Ik kan trouwens ook wel begrijpen dat mensen hun wagen niet op de parkeerplaats zetten, de begroeiing ontleemt het zicht vanuit het gebouw, zodat het heel makkelijk wordt om ongestoord een auto open te breken. Dat is ook vaak gebeurd. Sinds een maand hebben we nu dag en nacht verlichting, misschien maakt dat iets uit."

Fröberg: "Het is onveilig, punt uit. En hoe minder auto's er op die parkeerplaats komen te staan, des te minder controle zal er zijn op zaken als diefstal. Als het daar bomvol zou staan is er altijd wel heen en weer geloop. Het is vreemd hoor, laatst kon ik bijna niet meer de parkeerplaats af rijden, zo vol stond het pleintje. Terwijl ik van een lege parkeerplaats afkom."

Geert Dekker

MAASTRICHTSE KINDERDAG-VERBLIJVEN FUSEREN

De Stichting Kinderopvang RL/AZM gaat per 1 januari 1990 op in een fusieverband met het Gastouderproject en het kinderdagverblijf Juliana. De gemeente Maastricht wil het liefst nog maar met één organisatie van doen hebben als het gaat om kinderopvang.

Jeff Wintgens, hoofd bureau onderwijs van gezondheidswetenschappen, is vijf jaar voorzitter geweest van de stichting die nu gaat verdwijnen. Hij stopt er zelf ook mee: "Ik heb het zien groeien van een vrijwilligersclubje tot een stabiele organisatie en daar ben ik zeer tevreden mee, maar nu is het mooi geweest. Het zijn de laatste drukke maanden wat mij betreft, het is een hele klus om alles goed af te handelen."

Eind 1988 werden de eerste gesprekken gevoerd tussen de nu fusierende organisaties en afgelopen zomer mengde de gemeente zich erin. Met het oog op nieuwe subsidieregelingen, onder andere voortvloeiend uit de belastingherziening Oort, was centralisatie gewenst. De grootste voordelen van de fusie moeten volgens Wintgens liggen in de schaalvergroting: de mogelijkheid om verschillende soorten voorzieningen binnen één organisatie aan te bieden. Een tweede argument is uitbreiding; men kan een steviger vuist maken voor de gigantische en bovendien nog steeds groeiende behoefte aan plaatsen. Op termijn is het de bedoeling dat de kinderdagverblijven in Maastricht voor kinderen uit alle groepen van de bevolking toegankelijk zijn. Kiekeboe zal dan dus niet meer exclusief in dienst staan van medewerkers en studenten van de RL.

In kinderdagverblijf Kiekeboe kunnen op dit moment zeventientig kinderen terecht, achttien plaatsen voor de RL en negen voor het AZM. Eén plaats kost ongeveer twaalfduizend gulden, de stichting neemt daarvan meer dan tweederde voor haar rekening. Je kind full-time onderbrengen kost rond 3250 gulden per jaar, afhankelijk van het inkomen. Er komt méér geld voor kinderopvang. Op rijksniveau zijn gelden vrijgekomen uit onder andere arbeidsduurverkortingen en men heeft besloten dat te verdelen over de universiteiten, met het vriendelijke doch dringende verzoek het te besteden aan doeleinden die de emancipatie dienen, zoals het verlengen van zwangerschapsverloven en kinderopvang. Van deze zogenaamde decentrale werkgelegenheidsgelden zal Kiekeboe ongeveer een ton tegemoet kunnen zien, een mogelijke uitbreiding van de capaciteit met twaalf plaatsen. Maar dan is de huidige locatie van Kiekeboe in Wyck te klein.

Wintgens: "We hebben het een en ander natuurlijk al aangekaart bij 'instanties', ook bij het college van bestuur, en we praten al tijden over een voorziening die in Randwijck gebouwd zal moeten worden, want daar zal in de toekomst toch alles gebeuren. Maar pas na 1992 zal daarvan sprake kunnen zijn. Ik wens de mensen die dat gaan doen veel succes."

Geert Dekker

à point

In geen land ter wereld is de burgercultuur zo verstikkend als in Zwitserland. Zelfs Duitsland kan daar niet aan tippen. Waar ter wereld adverteren restaurants zichzelf met hun gutbürgerliche Küche? Ze wensen je daar ook bij het begin van iedere maaltijd een goede eetlust toe. Wat denken ze dan dat ik aan tafel kom doen? Het ergste van dit gebruik is het tirannieke karakter. Ze wachten daar echt op je antwoord, en je kunt je daar niet aan onttrekken. Dat dient volgens de heersende burgermoraal minimaal uit een dankwoord te bestaan. De Nederlandse variant van deze beleefdheidsfrase is zo mogelijk nog zinlozer. Immers, als je het echt nodig hebt om een smakelijke maaltijd toegewenst te krijgen, dan deugt het voedsel niet. En als het voedsel van goede kwaliteit is, dan is de wens overbodig. Uit de algemene verbreidheid, met name in restaurants, van de zorg of het eten wel gesmaakt heeft die blijkt uit de na iedere gang herhaalde vraag of het gesmaakt heeft, blijkt een grote twijfel aan de prestaties van de keukenbrigade.

Trouwens, hebt u wel eens de moed gehad om ontkennend op die vraag te antwoorden? Moet u toch eens doen. In de meeste gevallen is totale ontreddering het resultaat. Het alternatief dat ik een tijdlang geprobeerd heb, eerst informeren of ze wel serieus in het antwoord geïnteresseerd zijn, is geen vergetering. Immers, het bedienend personeel voelt zich dan toch verplicht om zijn gezicht te redden door daar bevestigend op te antwoorden. Vragen of de eigenaar of kok kan worden langgestuurd? Niet doen. In negen van de tien gevallen loopt dat uit op een welles-nietesgesprek. Het beste is om - tenzij er van een aperte en voor de rechtbank te bewijzen wanprestatie sprake is - de rekening te betalen en nooit meer terug te keren. Onthoud intussen de restaurants waar u het wel goed trof, en ga daar vaak terug. Mijn beste ervaring van de laatste tijd is met brasserie ... in Den Haag. Voor 29,50 krijgt u een drie-gangenmenu dat u laat kiezen uit vindingrijke, uitstekend bereide, kunstig opgemaakte en royaal geproportioneerde gerechten. Wat daar gebeurde bij mijn laatste bezoek, is helaas een uitzondering. De baas kwam zeggen dat het lamsvlees dat besteld was, taai was, zodat mijn tafelgenoot iets anders kon uitzoeken. Een supplement van de verukkelijke in aardnotenolie gebakken aardappels stond niet op de rekening. De huiswijn is lekker en evenals alle andere wijnen heel redelijk geprijsd.

Maar soms moet je een foutje door de vingers zien. Lang geleden at ik eens bij Sauter in Den Haag. Aan de muur een echte David Teniers, aan de buurtafels echte ambassadeurs, en voortreffelijk voedsel en wijn. Alles perfect. De enige wanklank was dat de bonbons bij de koffie lagen te smelten. Welnu, daar heb ik een briefje over geschreven. Ik vond dat je moet helpen om zo iets volmaakt in stand te houden.

© August Magirus

Nieuwe Olivetti AT De OLIVETTI PCS 286:

3.5" FDD, 20 MB HDU, Intel 80286 12 mHz processor, AT compatible, 1 Mb standaard intern geheugen, 14" VGA Monochrome "flat screen" monitor, 101 keyboard, RS232 C serie interface en Parallel Centronics interface besturing en aansluitmogelijkheden.

Olivetti is aangesloten op het shopnet van U14 Information & Services

olivetti INFORMATION & SERVICES

Prijs: f 3.195,-
NU TER INTRODUCTIE
TUELIJK:
f 2.839,-
incl. BTW exclusief evt. lokale
aflever- en/of administratiekosten

OP = OP

Alleen via het shopnet:
tel: 02503 - 40567
Vacant Turner

U14 Information & Services BV.
Kruisweg 805 A,
2132 NG Hoofddorp,
tel: 02503 - 32033,
fax: 02503 - 12119.

Maastrichtse Jolanda van de Water vertegenwoordigt Nederlandse studenten op conferentie Artsen tegen Kernwapens

MILIEU BELANGRIJKER DAN KERNWAPENS?

Begin oktober verbleef vierdejaars studente geneeskunde Jolanda van de Water korte tijd in Japan. Daar vertegenwoordigde ze Nederlandse studenten tijdens de negende conferentie van de internationale vereniging van Artsen tegen Kernwapens, van zeven tot tien oktober.

'International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) werd opgericht in 1980 en heeft afdelingen in circa zeventig landen. De organisatie telt inmiddels ongeveer 225.000 leden, vijf tot vijftien procent van alle artsen in de aangesloten landen. In Zweden is zelfs één op de drie artsen lid. De organisatie stelt zich op het standpunt dat geneeskundige hulp aan slachtoffers van atoombombardementen vrijwel onmogelijk is en dat daarom elke nucleaire oorlog moet worden voorkomen.

Milieu

In ons land is de Nederlandse vereniging voor Medische Polemologie (NVMP) aangesloten bij de IPPNW. De nationale vereniging werd al in 1969 opgericht door artsen en houdt zich vooral bezig met onderzoek en voorlichting over de medische aspecten van de problematiek rond oorlog en vrede, dus niet alléén als het gaat om kernwapens. De NVMP is geen actiebeweging en daarom ook niet verbonden met de vredesbeweging. De

Jolanda van de Water (foto: Franco Gori)

vereniging trok in 1980 voor het eerst nationaal de aandacht met paginagrote advertenties in de landelijke dagbladen, waarin werd gewaarschuwd tegen de

gevolgen van een kernbomexplosie. Sinds 1981 staat het lidmaatschap van de NVMP open voor iedereen die in de gezondheidszorg werkzaam is en twee jaar geleden werd bovendien een aparte studentencommissie ingesteld. De Maastrichtse studente Carin Vennema is zelfs vice-voorzitter van de NVMP. Inmiddels zijn ongeveer vijftig studenten lid, vooral uit Maastricht en Amsterdam. Bepaald geen overonderende deelname.

Jolanda van de Water: "Tegenwoordig vindt iedereen milieu belangrijker dan kernwapens. De publieke aandacht is verschoven, onder andere door de glasnost. Men denkt dat het niet meer speelt. Maar volgend jaar vindt bijvoorbeeld de toetsing van het non-proliferatieverdrag plaats in Genève. Veel ontwikkelingslanden vinden dat de landen die kernwapens produceren niet actief genoeg zijn in het terugdringen daarvan. Als reactie willen ze zich onttrekken aan het verdrag dat hen verbiedt zelf kernwapens te ontwikkelen. Dat zou betekenen dat straks landen over kernwapens beschikken, die in oorlogen verwikkeld zijn. Ik vind dat heel beangstigend."

Hibakusha's

Voor de deelnemers werd het negende congres van de IPPNW tegelijk een pelgrimstocht naar de stad waar op zes augustus 1945 de eerste atoombom terecht kwam, die aan meer dan honderduizend mensen het leven kostte: Hiroshima. Het congres kreeg dan ook de titel 'No More Hiroshimas; an eternal commitment'.

Jolanda van de Water: "Je hebt absoluut niet het idee dat Hiroshima een gebombardeerde stad is. Alles is spiksplinter-

nieuw en westers: hoge flats, brede wegen, op elke hoek een McDonalds. Het congrescentrum grenst aan het Peace Memorial Park, midden in die moderne stad. Daar staat nog één gebombardeerd huis als herinnering en verschillende monumenten, zoals een 'eeuwige vlam'. Er is ook een museum dat de geschiedenis van Hiroshima documenteert."

Indrukwekkend vond ze ook de gesprekken met getuigen en overlevenden van het bombardement, de zogenaamde hibakusha's:

"Iedereen in Hiroshima heeft wel vrienden of kennissen verloren of stamt af van mensen die het hebben overleefd. Aan die overlevenden werd voortdurend gevraagd of ze wel wilden blijven leven toen ze de verschrikkingen zagen en zelf ook vaak zwaar gewond waren. Maar dat bleek voor niemand te gelden: ze vechten heel erg voor hun eigen leven, nu nog steeds. Er zijn speciale ziekenhuizen voor slachtoffers en instituten die zich alleen maar bezig houden met onderzoek naar de psychische en lichamelijke gevolgen van het bombardement. Wat me verder vooral schoke was dat alle slachtoffers waarmee wij hebben gesproken de bom 'noodzakelijk' noemden. Ze zeiden dat Japan zich anders nooit zou hebben overgegeven. Terwijl er inmiddels steeds méér aanwijzingen komen, dat het land wel degelijk bereid was tot vredesonderhandelingen en dat de bommen op Hiroshima en Nagasaki onnodig zijn geweest."

Kernenergie

Voor studenten was in Hiroshima een apart programma georganiseerd. Veel concrete resultaten zijn daar niet geboekt, moet Jolanda erkennen.

"Het ging er vooral om mensen uit heel de wereld te ontmoeten, plannen te maken voor uitwisselingsprogramma's en vooral ervaringen te delen. Het blijkt overal enorm moeilijk te zijn om mensen te motiveren. Er is echt meer publiciteit nodig en daarvoor heb ik wat ideeën

kunnen opdoen. We denken bijvoorbeeld aan een fototentoonstelling binnen de universiteit of aan lezingen die aansluiten bij de actualiteit."

In de slotverklaring van de conferentie werden wel concrete eisen en voorstellen geformuleerd. Zo werd de oprichting bepleit van een United Nation Peace Research Center, dat in Hiroshima zou moeten worden gevestigd. Ook werd een internationale commissie ingesteld, die gaat onderzoeken welke invloed de productie van kernwapens heeft op milieu en gezondheid. Dat betekent dat ook het gebruik van kernenergie, voorzover dat verband houdt met kernbepoening, voortaan kritisch door de artsenorganisatie wordt bekeken. Verder werd gepleit voor het onmiddellijk stopzetten van de productie van kernwapens en het uitvoeren van atoomproeven. Dit krijgt vooral betekenis in het licht van de 'Amendment Conference' over een beperkt verbod op kernproeven, die volgend jaar in New York plaatsvindt. Daar zullen de ontwikkelingslanden proberen een compleet verbod op alle kernproeven te bewerkstelligen. Nu vindt er nog elke achtste dag zo'n kernproef plaats.

De IPPNW eist verder een wereldwijde reductie van de uitgaven voor defensie met vijftig procent binnen vijf jaar ten gunste van onderwijs, gezondheidszorg en bescherming van het milieu. De laboratoria waar het onderzoek naar kernwapens plaats vindt, zouden hun expertise moeten aanwenden voor milieuonderzoek. Het is natuurlijk de vraag hoeveel invloed een dergelijk eisenpakket zal hebben op de mondiale politiek. Toch wordt de IPPNW door de politiek niet zonder meer weggevlakt als gesprekspartner, zeker niet nadat de organisatie haar activiteiten in 1985 zag beloofd met de nobelprijs voor de vrede.

Emely Nobis

IN STELLING

NIEUWE KANSSEN VOOR DE UNIVERSITEITEN?

Eén van de verrassingen van de kabinetsformatie is geweest, dat het Departement van Onderwijs en Wetenschappen is toegewezen aan de PvdA. Blijkbaar had het CDA na zeven jaar hangen en wurgen met Deetman schoon genoeg van dit toch voor het bijzonder onderwijs belangrijke departement en mocht voor de komende termijn de PvdA er zich in verslikken. Prof. dr ir J.M.M. Ritzen (Jo) en drs J. Wallage (Jacques) hebben de uitdaging aangenomen. Het lag voor de hand dat Ritzen het hoger onderwijs in zijn portefeuille heeft genomen en dat Wallage zich met het lager en middelbaar onderwijs mag gaan bezig houden. Onderwijseconoom Ritzen houdt zich al jaren met het onderwijsbestel en -beleid bezig. Hij heeft vanaf de zijlijn voortdurend geroepen waar het fout ging en hoe het beter kon. Hij mag dan nu ook in de praktijk gaan bewijzen dat hij niet alleen aan de veilige wal een beter stuurman is. Hijzelf riep enkele weken terug al, dat er een gat van tenminste anderhalf miljard in de onderwijsbegroting van het regeerakkoord gaapt, als gevolg van tekorten in de studiefinanciering, hogere aantallen onderwijsvragenden en duurder personeel. Orde in de financiële chaos schep- pen heeft naar verwachting de hoogste prioriteit van Ritzen; de nieuwe bewindsman toog tenminste de eerste de beste vrijdag van zijn bewind reeds naar de studiefinanciering in Groningen om zich op de hoogte te stellen.

Op het departement haalt men naar verluid opgelucht adem. De denktank in Zoetermeer heeft zijn hoop op Ritzen gevestigd. Men verwacht van hem een hoger intellectueel peil van de discussie over de beleidsontwikkeling ten aanzien van het wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs dan Deetman toeliet. Die placht immers alleen maar te kijken naar de politieke haalbaarheid van oplossingen voor de nijpende problemen. Dat criterium sloeg elke wetenschappelijke creativiteit in probleemoplossing dood. Niet alleen in het veld, maar ook in de Zoetermeerse bunker werden immers vele oplossingen bedacht. Van de socialistische technocraat Ritzen wordt meer inventiviteit verwacht dan de christendemocratische Realpolitiker Deetman heeft kunnen opbrengen. Dat zou het politieke initiatief ook weer in handen van het departement kunnen leggen. Dat betekent dat de universiteiten goed op hun zaak moeten letten! De politieke rolverdeling heeft immers tot gevolg, dat Ritzen niet meer 'een van ons' kan zijn.

Welke reeds lang bedachte plannen zullen uit de la worden gehaald en op zijn bureau worden gedropt? Ik kan de volgende bedenken. In de eerste plaats het probleem van de studiefinanciering. Volgens de ambtenaren heeft er na de afschaffing van de toets op de studievoortgang een trek plaats gehad van de schoolverlaters vanuit de sociale uitke-

ringen naar de studiebeurzen. Eenmaal als student daar binnen gekomen wordt je tenminste zes jaar lang met rust gelaten. Herinvoering van de vroegere toets op de studievorderingen ligt daarom voor de hand, al kunnen de bureaucratische uitvoeringskosten van deze maatregel bij dergelijk grote aantallen studenten zo langzamerhand prohibitief zijn geworden. Daarom informatiseringsbank in Groningen: verzin een list.

Ten tweede de veel besproken selectie van studenten aan de toegangspoort door de instellingen zelf. Voorhoeve en Fransen hebben een ruim een half jaar geleden een manmoedige poging gedaan om de zaak bespreekbaar te maken, maar zij werden beschuldigd van een goedkope verkiezingsstunt voor de VVD. Een dergelijk verwijt doet echter aan het probleem van uit de hand lopende studentenaantallen in verhouding tot krimpende middelen voor de universiteiten niets af. De voor- en nadelen van verschillende modaliteiten van toegangsselectie van studenten door de universiteiten zelf verdienen een serieuzere discussie dan die tot dusver is gevoerd. De marge in de productiefunctie van de universiteiten is er immers duidelijk uit. Het vet is zo langzamerhand wel weggesneden, en wie roept dat nieuwe middelen voor het wetenschappelijk onderwijs maar door de instellingen zelf via nog meer doelmatigheidsverbetering moet worden opgebracht weet niet waarover

hij/zij het heeft. Zo iemand is of dom, of kwaadwaardig. De discussie zal dus zeker heropend worden.

Daarmee kom ik aan een derde oplossing. Het is zo klaar als een klontje, dat de universitaire middelen uit de overheidsbegroting de komende vijf jaar niet zullen stijgen. Eerder ligt een verdere korting van pakweg 500 miljoen voor de hand. De zaak ligt dus aan de inkomstenkant van de universiteiten muurvast. De VSNU heeft met haar pleidooi voor uitbreiding van de middelen tijdens de verkiezingscampagne de kansloosheid van deze zaak weer eens volstrekt verkeerd ingeschat. Welnu, als aan de inkomstenzijde de zaak voor de universiteiten muurvast zit, ligt het in verlengde van oplossing twee toch voor de hand om te komen tot productieafspraken met het departement? De universiteiten zouden bilateraal of in VSNU-verband met de minister onderhandelingen kunnen aanknopen over het volgende probleem. "Minister, gegeven de middelen die u ons geeft kunnen wij per faculteit c.q. studierichting zoveel studenten afleveren met die kwaliteit. Een en ander ook gegeven de randvoorwaarden van rendementen, studieduur, arbeidsmarktvraag, produktiekosten (met name personeelsalarissen)". In onderhandelingen met het ministerie kan de productiefunctie van de universiteiten eenvoudig zichtbaar gemaakt worden. Gegeven de budget constraints en de voorkeuren van

vragers (studenten), aanbieders (universiteiten) en financier (departement) moet dan een simpele evenwichtsooplossing tot stand komen. Daarover zou een bestuurlijk convenant met een looptijd van bijvoorbeeld vijf jaar tussen de minister en de universiteit(en) gesloten kunnen worden met daarin financiële afspraken, productieafspraken en kwaliteitsnormen voor wat betreft niveau van de opleiding en van de doktoraalbul.

Hier ligt een mooie gelegenheid voor de universiteiten om het politieke initiatief weer aan zich te trekken en tot zaken te komen met een minister, die ook niets liever wil dan af te komen van het periodieke gelazer met het WO. In plaats van een defensieve strategie, die sinds de oprichting van de VSNU ook niets heeft opgeleverd, zou een offensieve strategie moeten worden beproefd. Wat kunnen de universiteiten immers nog verliezen? Hier ligt een mooie taak voor ons eigen College van Bestuur. De Universiteitsraad zou het College daartoe moeten prikkelen als dat College er zelf geen zin in heeft. Een minister die de auctor intellectuelis is van het concept van de 'ondernemende universiteit' moet immers wel gevoelig zijn voor het redelijke pakket van wensen en aanbiedingen van een waarlijk ondernemende universiteit! Daarom is geen schrik in de benen maar bestuurlijke moed en ruggegraat vereist!

Dr Hans van Mierlo

Door Bart Brouwers

Luilak

Technische studenten heb je in Nederland op drie plaatsen: Twente, Eindhoven en Delft. In Delft is onlangs grote paniek uitgebroken, omdat de studieresultaten er beduidend lager liggen dan op de twee zuster-universiteiten. De Delftse student doet veel langer over de studie dan zijn Twentse of Eindhovense collega. In anderhalf jaar is slechts veertig procent van hen erin geslaagd zijn 'propjes' te halen. Zijn de studenten aan de oudste technische universiteit van Nederland soms lui? "Ze komen hier niet lui naar binnen, maar we maken ze lui", denkt professor Blaauwendraad van de vakgroep Mechanica. Volgens hem zijn sommige onderdelen van de propedeuse

veel te gemakkelijk. En het tijdrovende studentenleven? "Dat is geen belemmering", meent dr. Tjinhuis van Elektromagnetisme. "Dat maakt hem niet lui. Hij doet er gewoon meer naast." Vijfdejaars studente Miriam Kstanje kan dat beaamen: "Op een studentenvereniging word je juist extra gestimuleerd. Als mensen om je heen hun propedeuse wel hebben, ga je heus wel harder." Maar wat is het dan? Studie-adviseur dr. Peerdeman weet het ook niet. "We kunnen er natuurlijk voor zorgen, dat de student meer uren maakt. De realiteit is dat een student 1300 uur per jaar aan zijn studie besteedt en niet de 1680 uur die ervoor staan. Wie meer wil, moet een schools systeem bouwen, maar dat gaat dan weer ten koste van de zelfstandigheid. En dat wil ik ook niet." Misschien toch eens een spion naar Twente en Eindhoven? (Delta)

Kouwetenendokter

In de eerste regels van zijn gedicht 'Wetenschap' beschrijft Pierre Kemp een merkwaardige handelwijze:

**Ze hebben de zonbloem iets ingegeven
en toen beschenen met de maan.**

Het lijkt er op, dat Kemp hier met 'wetenschap' iets proefondervindelijks bedoelt. Er is sprake van een experiment. Zal de zonnebloem zich naar de maan gaan richten, als het eerste specimen van een nieuwe variant, de *Helianthus lunaris*? Het gedicht laat dit in het midden. Het is trouwens moeilijk er na de geciteerde regels nog een touw aan vast te knopen. Misschien verklaart dat waarom Kemp het vers zelf nooit gebundeld heeft. In zijn *Verzameld werk* behoort het tot de *Verspreide Gedichten*.

Veel poëzie, veel kunst in het algemeen, heeft een experimenteel karakter, ook als het gedicht of schilderij er gaaf en voltooid uitziet. Het kunstwerk tast rond in een ruimte van ideeën en emoties die nauwelijks vatbaar zijn voor woorden en beelden. Het is instrument en object tegelijk. De te exploreren wereld ligt vast in de woorden en vormen die naar die wereld op weg zijn gegaan. Het gedicht, het beeldhouwwerk, de tekening: alles zoekt ten slotte zichzelf. Het kunstwerk wil inzicht verschaffen in een wereld die op vele punten 'dichtzit', maar het raakt door dat groeiende inzicht besmet. Zelfs meer dan dat. Object en instrument vergroeiën met elkaar. Zij vallen samen. Het lancet wordt een orgaan van het lichaam waarin gesneden wordt, door de sterrekijker tuurt een ster naar ons oog.

De analogieën die ik hier verzin, zijn niet perfect, want kunst en wetenschap zijn niet hetzelfde. Maar kunstwetenschap en wetenschapsonderzoek, zoals dat in de Faculteit der Algemene Wetenschappen geëxperimenteerd wordt, zijn nauw aan elkaar verwant.

Ik las een gedicht van Robert Wallace. Het heet 'Experimental' en begint zo: 'Choose a maple wing, / dry and gray if you prefer.' Het experiment bestaat hierin, dat de knop met een duimnagel opengespleten wordt. Daarbinnen, 'a life waits to unfurl / and journey toward the sun'. Er volgt een regel wit, en dan:

You have ruined it.

De analyse - geen experiment in engere zin - is dodelijk. Het gedicht van Wallace, dat in zijn beknoptheid op een knop kan lijken, waarschuwt de analyserende lezer: 'Maak mij niet kapot.' Maar de analogie met de natuurwetenschap gaat niet op. Goede poëzie is niet stuk te lezen. Zij verdraagt de ontledende blik. Op de analyse volgt de synthese.

Over wetenschap en kunst schreef Karl Kraus: 'Wetenschap is spectraalanalyse. Kunst is fotosynthese.' Als ik naar Kamps zonnebloem en Wallace's esdoorn kijk, begrijp ik wat hij bedoelt. Geloof ik.

Wiel Kusters

Ontgoocheling

Levi Weemoedt heeft geen hoge dunk van de Nederlandse universiteiten. "De universiteit leidt op tot de hoogste graad van ontgoocheling", liet hij onlangs voor de AVRO-camera's weten. (Ad Valvas)

Helmond

Ambitieuus. Zo mag je de plannen van de Helmondse pedagogische hogeschool De Kempel wel noemen. Met ongeveer 250 studenten gaat het om een van de kleinste hogescholen in Nederland, maar toch is het snode plan opgevat om een heuse 'campus' te laten verrijzen voor de studenten. Men denkt aan studentenflats voor ongeveer honderd personen en verschillende andere voorzieningen, zoals congressalen. Een architectenbureau onderzoekt momenteel de mogelijkheden en het lijkt onwaarschijnlijk dat zo'n bureau de opdracht zal teruggeven. Achterliggende gedachte bij deze Helmondse plannen: de school trekt steeds meer studenten uit Noord-Limburg en die kun je toch niet elke dag op en neer laten reizen, of -erger nog- midden van gemiddelde Helmondenaars laten wonen? Het plan lijkt bovendien een poging om het hoger onderwijs voor de Brabantse groeiestad te behouden en dat zou met alle recente geluiden over een teveel aan pedagogische academies wel een moeilijk kunnen worden. Maar een complete campus sluit je nu eenmaal minder snel dan een eenvoudig schooltje, nietwaar? (HBO-journaal)

Ontevreden

Hoe minder jongeren tevreden zijn met hun levensomstandigheden, hoe sterker zij geneigd zijn tot het overschrijden van maatschappelijke grenzen. Dat hebben vier Groningse orthopedagogen ontdekt en opgeschreven in het boekje 'Grensvallen'. Hun onderzoek verrichtten ze onder 1300 jongeren. Tevreden jongeren passen zich wel aan, zo luidt een van de conclusies. Zij zullen de regels bovendien proberen te veranderen en hebben over het algemeen meer oog voor hun eigen toekomst. Ontevredenen gaan eerder zonder verder na te denken over de schreef. De vier onderzoekers zijn wel geschrokken van hun bevindingen, want zij adviseren de overheid dringend de positie van de jongeren drastisch en snel te verbeteren, omdat er nu een grote ontevredenheid heerst. Verdere verslechtering van deze situatie zal onherroepelijk leiden tot meer criminaliteit, zo stellen zij. (UK)

Arm

Een Wageningse illegale onderhuurder is bijna zeshonderd gulden armer, nadat zijn delict bij de plaatselijke kantonrechter aan het licht was gekomen. Die bepaalde vorige week dat hij zijn kamer binnen vijf dagen diende te verlaten en bovendien de kosten van het geding en de advocaatkosten van de Stichting Studentenhuisvesting Wageningen (SSHW) moet betalen. Een bedrag van bijna zeshonderd gulden. Het gaat om een principiële zaak, die het onderhuurders in de

toekomst moeilijk zal maken een rechtszaak te winnen. Verdere pogingen om illegale huurders op te sporen, worden door de Wageningse Landbouwwuniversiteit trouwens niet gesteund. Een plan om de SSHW-huurders te vergelijken met het studentenbestand is afgewezen. (U-blad Wageningen)

Veilig

Veilig vrijen is in Groningen al redelijk doorgedrongen. Maar toch vrijt een op de tien studenten er nog altijd onveilig, zo blijkt uit een onderzoek van acht sociologie-studenten. Riscogedrag ('het hebben van geslachtsgemeenschap met verschillende partners, terwijl geen condoom gebruikt werd, in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek') wordt door negen procent van de 803 ondervraagden vertoond. Over het risico zelf besmet te raken met het Aids-virus, zegt 85% zich op zijn minst 'tamelijk veilig' te voelen. Vijftig procent voelt zich zelfs 'geheel veilig'. (UK)

Cosa di Franco

László Urbán van de jongerenbeweging Fidesz:

"HONGAARSE JONGERE DENKT MEER AAN CARRIÈRE DAN POLITIEK"

Boedapest, eind oktober 1989: vallende bladeren, tweetaktdamp, een enkele vroege kerstversiering. Een stad maakt zich op voor de winter. Nuchter en sober. Toch liepen hier op 16 juni, tijdens een van de grootste massabijskomsten sinds het begin van de hervormingen in Hongarije, tienduizenden mensen bepakt en bevlagd door de straten, op weg naar een nieuwe toekomst voor hun land. Sindsdien werden de bakens langzaam verzet. Sterren verdwenen van daken, namen werden veranderd. Hongarije rekent beheerst af met zijn verleden. Maar nog ligt dat verleden vers in het geheugen, nog zijn de oude structuren duidelijk zichtbaar.

László Urbán

Het waren Hongaarse jongeren, die begin 1988 door middel van gedurfde acties een verdere aanzet tot hervormingen in hun land gaven. Hun optreden droeg van wezenlijk aan het tempo van de hervormingen in Hongarije. In 'het westen' worden de jongeren, voor het merendeel studenten, door hun optreden en invloed graag vergeleken met de studentenbeweging zoals wij die eind jaren zestig kenden. Het is de vraag in hoeverre die vergelijking opgaat.

Fidesz

De belangrijkste en actiefste jongerenbeweging in Hongarije is Fidesz. Fidesz (zeg: Fiedès), de naam staat voor Federatie van Jonge Democraten, werd in maart 1988 in Boedapest opgericht. Tot mei van dat jaar werden de activiteiten van de, zichzelf als sociaal-liberaal typerende groepering door de toenmalige communistische regering fors tegengewerkt. Toen echter de partijleiding werd vervangen, brak voor Fidesz een betere tijd aan. Voortaan werden haar activiteiten getolereerd. De Jonge Democraten voerden hun acties verder op, en zullen begin volgend jaar, bij de eerste vrije verkiezingen in Hongarije sinds ruim veertig jaar, met een eigen lijst uitkomen. Internationale naamsbekendheid verwierf Fidesz onder andere door deel te nemen aan een verboden demonstratie in Praag waarbij de inval van troepen van het Warschaupact in '68 werd herdacht.

Aanhang

Onder welke jongeren heeft Fidesz voornamelijk haar aanhang? László Urbán (30 jaar jong, wat wij een 'oudere jongere' zouden noemen), universitair docent economie aan de Universiteit van Boedapest, en vooraanstaand lid van de beweging:

"Ongeveer vijftig procent van onze leden is student, zo'n twintig procent is scholier en de rest zijn overwegend jonge arbeiders. Leden van andere jongerenorganisaties (lees: die van de voormalige communistische partij; jd) kunnen geen lid worden, relatief veel leden komen uit Boedapest en omgeving, maar op het platteland wint Fidesz aan invloed."

De vraag is of de huidige aanhang voldoende is om straks, tijdens de verkiezingen, ook daadwerkelijk Fidesz-leden in het parlement te krijgen. Er is immers een scala aan concurrenten aan het Hongaarse politieke firmament te zien. Met name het Hongaarse Democratische Forum (MDF) vindt brede steun onder de bevolking. De partij, die onlangs nog probeerde de aartsconservatieve Otto von Habsburg tot boegbeeld te verheffen, speelt in op nationalistische sentimenten, die ook onder jongeren leven. Daarnaast zijn er sociaal-democratische partijen, waaronder de hervormde KP, die op de steun van enkele tientallen procenten van de bevolking kunnen rekenen.

Fidesz daarentegen richt zich alleen op jongeren tussen 14 en 35 jaar en is sociaal-liberaal, terwijl er ook een algemene liberale partij, de Alliantie van Liberale Democraten (SDS) bestaat. Die partij houdt er praktisch hetzelfde gedachtengoed op na. Het lijkt niet erg zinvol dan met een lijst uit te komen. Urbán: "Zij die stellen dat de basis voor Fidesz om van actiegroep politieke partij te worden te smal is, geef ik ongelijk. De aantrekkingskracht van Fidesz ligt hem in de stem die ze jongeren in de nationale politiek geven. Het merendeel van onze kandidaten is zelf jongere. Enkele van hen, zoals Thomas Deutsch (de leider van Fidesz; jd) en Victor Orban, genieten zelfs grote bekendheid onder alle Hongaren. Overigens hoeft het niet zo te zijn dat alleen jongeren op Fidesz stemmen. Ik kan me voorstellen dat wanneer je een knappe lijsttrekker hebt, ook vrou-

wen daarop stemmen. Wat de SDS betreft, denk ik dat het voornaamste verschil tussen Fidesz en SDS is gelegen in het feit dat de leiders van de SDS, zonder uitzondering intellectuelen met een hoge reputatie, te ver van het volk staan. Ze spreken de mensen niet aan."

Wat heeft Fidesz als partij van jonge democraten de jongeren eigenlijk te bieden, naast de stem in de politiek?

Urbán: "We hebben bewust de indruk willen vermijden een soort vakbond voor jongeren te zijn. Daarom hebben we geen specifieke programmapunten voor jongeren in ons nationaal verkiezingsprogramma opgenomen. Ik maak me er geen zorgen over dat jongeren dan niet op ons zouden stemmen. Ik denk zelfs dat ze eerder op ons zullen stemmen, wanneer we een volwaardig nationaal programma aanbieden."

Politieke ideeën

Wat wil Fidesz bereiken? Urbán gaat er goed voor zitten: "Wij streven de meest complete, individuele vrijheden voor de Hongaren na. Het gaat daarbij dus in de allereerste plaats om grondrechten, zoals het recht op vrije meningsuiting."

De Declaratie van het Politieke Programma van Fidesz van twintig november 1988 spreekt verder de wenselijkheid uit van 'het herstel van de culturele en politieke eenheid van de Europese civilisatie'.

Urbán: "Door onze geschiedenis en cultuur zijn we onlosmakelijk verbonden met Oost- en West-Europa. De eenzijdige Oosteuropese oriëntatie was kunstmatig en afdwongen. De banden met het rest van Europa moeten hersteld worden."

Problematischer noemt Urbán de keuzes die gemaakt moeten worden op sociaal-economisch gebied:

"Er wordt ook binnen Fidesz fel gediscussieerd over de sociaal-economische politiek. Het omvormen van de geleide economie tot een vrije markteconomie op zich staat niet zozeer ter discussie. De problemen liggen meer op het terrein van de sociale zekerheid. Persoonlijk denk ik dat we op dat terrein ernstige concessies zullen moeten doen, omdat het Hongarije aan voldoende middelen ontbreekt."

Overigens maakt Urbán zich zorgen over de passiviteit onder de jongeren: "Ik schat dat hooguit tien procent van de jongeren actief betrokken is bij de politieke ontwikkelingen. De rest geeft er niet echt om, wat natuurlijk niet wegneemt dat ze de politieke veranderingen op zich verwelkomen."

Waarom is die passiviteit te wijten? "Veel jongeren zijn meer geïnteresseerd in hun carrière dan in de actuele ontwik-

WIND VAN VERANDERING

Vijftig studenten van de juridische studievereniging Rechtstreeks bezochten eind oktober Hongarije. De eenweekse studiereis, die hen naar Boedapest en Szeged, op enkele kilometers van de Joegoslavische grens, voerde, bood de Maastrichtse juristen de gelegenheid nader kennis te maken met Hongaarse lotgenoten en hun levenswijze: over wrong-sized spijkerbroeken en net iets te wijde spijkerjassen.

Het ronde, trapsgewijze pleintje in het centrum van Szeged, een stadje twee maal zo groot als Maastricht, is in bezit genomen door jongeren. Ze staren wat voor zich uit. Uit een cassette recorder klinkt Madonna, die, naarmate de batterijen leger worden steeds meer begint te zingen. De idylle wordt ruw verstoord wanneer een tiental voetbalsupporters, gehuld in de kleuren groen en wit, lallend voorbij strompelt. Met bierflessen en vlaggen in hun handen bralt het groepje het clublied. Madonna capituleert onder het geweld. De jongeren op het pleintje, waarvan het merendeel gekleed gaat in jeans met bijbehorend spijkerjasje, kijken verstoord op.

Wie nog meende met een koffer vol jeans in Hongarije snel zaken te kunnen doen, komt bedrogen uit: geen artikel is in overvloediger mate aanwezig dan de blauwe eenheidsworst uit Amerika. Alleen aan het model schort het nog wat.

Spoetnikbollen

Uitgegaan wordt er in de vele 'sörbars', zeg maar café's, die er te over zijn. Alleen na twaalfen wordt het langzaam moeilijk nog een geschikte plek te vinden waar nog wat te beleven is. De Hongaren duiken dan massaal de schaarse disco's in, waarvan de inrichting zelfs naar Vroenhovense maatstaven hopeeloos verouderd is. Spoetnikbollen, die de Russen in hun gloriejaren in een baan om de aarde stuurden, steken modern af bij het zien van de slecht gelaste, met horten en stoten ronddraaiende plafondversieringen. Verder ontbreekt het dergelijke etablissementen konsekwent aan een

fatsoenlijke tap; zelfs de gerenommeerde Hilton-discotheek op de Burgheuvel in Boedapest biedt niet meer dan een flesje lauwwarm import-pilsener. Gedanst wordt er op de laatste nieuwe import. Hongaarse muziek hoor je er nauwelijks.

Polit-Pop

Toch is die in ruime mate voorhanden. Aan cultuuruitingen onder Hongaarse jongeren geen gebrek. Het wemelt er van de popgroepen. In platenzaken staan prominent, naast de schaarse westerse popmuziek (de platen zijn grotendeels in licentie geperst in Boedapest), de producten van jonge Hongaren uitgestald. De muziek is verrassend, qua stijl en thema. Een goede sound wordt gecombineerd met scherpe teksten over de ontwikkelingen in Magyarország, Hongarije. Deze 'Polit-Pop' is razend populair onder de jonge Magyaren. De groep 'East', bijvoorbeeld, heeft in Hongarije al tijden een wat bij Veronica 'vette hit' heet. De boodschap van de plaat is duidelijk: in 1956 keek het westen werkeloos toe hoe tanks en soldaten de Hongaarse revolutie verwoestten. Nu heeft Hongarije op eigen kracht de vrijheid hervonden. Ongevraagde inmenging vanuit het westen wordt niet gewenst: Wind of change- Where were you when Budapest was burning? Out of range- Stupidly, we thought the tide was turning. Wind of change- Once again the world is looking at us. "Break those chains"- Is what they say but who are they to tell us?

Jean Dohmen

kelingen. Ze liggen niet wakker van zoiets als het algemeen belang."

Uiteindelijk, zo denkt Urbán, zullen de beide liberale partijen zo'n tien procent van de stemmen halen, waarvan ongeveer de helft voor Fidesz, waarbij bedacht moet worden dat de kiesdrempel op vier procent van het totaal aantal uitgebrachte stemmen ligt. Urbán: "Het risico dat we geen zetels halen bestaat dus, maar we zullen er uit leren voor de toekomst. Voor de jongeren zou het een groot nadeel zijn indien we niet zouden worden gekozen."

Iemand die in ieder geval niet op Fidesz zal stemmen is de 22-jarige Ferenc uit

Szeged, een stad in het zuiden van het land:

"Fidesz heeft in het begin van de hervormingen een soort stoot gegeven die de bal aan het rollen heeft gebracht. Daarmee was hun rol voltooid. Ik durf te stellen dat Fidesz zichzelf onderhand heeft overleefd. Men probeert nu het krediet bij de bevolking om te zetten in zetels. Wat ze hooguit zullen bereiken is dat het liberale kamp in tweeën wordt gespleten."

Jean Dohmen

Universiteit

Promotie drs. P. Falger

Op 16 nov. promoveert drs. P. Falger op het onderwerp:

'Life-span development and myocardial infarction: an epidemiological study.'

Promotoren prof. dr. A. Appels en prof. dr. J. Munnichs.

Drs. Falger heeft in een vergelijkend onderzoek de levensloop bestudeerd van 133 mannen tussen 35 en 69 jaar met een eerste hartinfarct, 133 even oude 'gezonde' mannen uit de directe woonomgeving en 192 even oude ziekenhuispatiënten; beide controlegroepen hadden geen hartinfarct meegemaakt. Hij heeft een groot aantal risicofactoren voor het krijgen van een hartinfarct vergeleken: leefgewoonten (o.a. roken en overmatig koffiegebruik), het Type A-risico-gedragsspatroon (gejaagdheid, agressie, vijandigheid), belastende levensgebeurtenissen ('stress') en verschijnselen van 'vitale uitputting', voorafgaande aan het infarct. Alle genoemde factoren kwamen bij hartinfarctpatiënten vaker voor, maar hadden een verschillend gewicht, afhankelijk van de levensfase waarin het infarct zich voordoed.

Promotie drs. J. Verschuuren

Op 17 nov. promoveert drs. J. Verschuuren op het onderwerp:

'Experimental autoimmune myasthenia gravis'.

Promotor prof. dr. P. van Breda Vriesman.

Het onderzoek van drs. Verschuuren speelt zich af op het gebied van de neuro-immunologie. Myasthenia gravis is een zogenaamde auto-immuun ziekte; antilichamen beschadigen daarbij de overgang van zenuw naar spier. De antilichamen die bij deze ziekte in het lichaam circuleren verminderen de hoeveelheid receptoren op de spier, die nodig zijn voor een goede signaal-overdracht van de zenuw naar de spier.

Drs. Verschuuren heeft het diervorm van myasthenie in de rat verder uitgewerkt en aangetoond dat het verlies aan receptoren niet de enige factor is die de ernst van de ziekte bepaalt. Verder heeft hij een bij de mens gebruikte elektrofysiologische test aangepast voor gebruik in de rat, zodat de elektrofysiologische afwijkingen bij myasthenia gravis in groter detail bestudeerd konden worden. Antilichamen die een rol spelen bij deze ziekte blijken gemeenschappelijke kenmerken te bezitten, die aangetoond werden met behulp van anti-antilichamen (anti-idiotypes). Door middel van deze anti-idiotypes vormen antilichamen een netwerk van interacties, waarvan een regulerende werking uitgaat. Deze regulerende werking kan therapeutisch worden aangewend.

Promotie drs. J. Drieman

Eveneens op 17 nov. promoveert drs. J. Drieman op het onderwerp:

'Drug targeting to the kidney'.

Promotor prof. dr. H. Struyker Boudier.

Een prodrug is een geneesmiddel dat zelf niet actief is maar eerst in het lichaam geactiveerd moet worden. Als de activatie van de prodrug voornamelijk in één orgaan plaatsvindt kan een orgaan-selectieve werking optreden. Dit kan om twee redenen belangrijk zijn: ten eerste kan het effect op het doelorgaan vergroot worden en ten tweede worden de bijwerkingen van het

actieve geneesmiddel verminderd.

Drs. Drieman heeft onderzoek verricht naar het mechanisme van de nier-selectieve vaatverwijding van de prodrug CGP 22979. Aan de hand van de resultaten heeft hij een model opgesteld. De belangrijkste elementen daarvan zijn: een selectieve opname van de prodrug in de nier-tubulus-cellen, een intracellulaire omzetting naar de actieve verbinding en een snelle inactivatie van de actieve verbinding, zodat het effect plaatselijk blijft. Dit model heeft hij vervolgens getest en uitgebreid m.b.v. twee model verbindingen. Geconcludeerd kan worden dat deze prodrug-benadering interessante mogelijkheden biedt voor de lokale afgifte van geneesmiddelen, wat b.v. van belang kan zijn in de behandeling van nieraandoeningen als acuut nierfalen en focale glomerulosclerose, of bij niertransplantaties.

Promotie mr. R. Mertens

Op 23 nov. promoveert mr. Mertens op het onderwerp:

'Appartementsrecht en de welstandsbepalingen'.

Promotoren prof. mr. J. Elders en prof. mr. G. de Groot.

Mr. Mertens heeft een rechtsvergelijkende studie verricht naar de hoofdlijnen van het appartementsrecht en de regelingen van ontzegging van ingebruikneming en van verder gebruik van appartementen. Deze laatstgenoemde regelingen worden ook wel 'welstandsbepalingen' genoemd.

De studie bestrijkt Nederland, België, de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Bij uitgeverij Kluwer verschijnt een handelseditie van het proefschrift in de serie Ars Notarius (ISBN 90 268 1970 6).

Promotie drs. G. ten Velde

Eveneens op 23 nov. promoveert drs. ten Velde, op het onderwerp:

'Cell proliferation and tumour growth of lung cancer'.

Promotor prof. dr. F. Bosman en prof. dr. G. Blijham.

Drs. Ten Velde beschrijft in zijn proefschrift enkele eigenschappen van longkankertumoren die gerelateerd zijn aan groei en metastasering. Het invasieve gedrag van longkanker heeft hij bestudeerd aan basaalmembran. Daarbij stelde hij vast dat veel basaalmembraanpositie mogelijk een gunstige invloed heeft op de overleving van de patiënt.

Het proliferatieve karakter van longkanker heeft drs. Ten Velde onderzocht door bepaling van het aantal cellen in S-fase. Daarbij bleek dat een toename van de proliferatiefraction een slechtere prognose heeft. Om de proliferatieve activiteit beter te bepalen heeft drs. Ten Velde een nieuwe in vitro-bepaling ontwikkeld, nl. door middel van bromodeoxy-uridine (BrdU)-labelling. Daarmee is o.a. het voorkomen van niet-gelabelde S-fase-cellen aangetoond. Met in vivo-BrdU-labelling werd dit eveneens gevonden, tevens konden hiermee cytotokinetische parameters worden bepaald. M.n. de labellingstudies lijken van belang voor verder klinisch onderzoek.

Promotie drs. A. Schrijvers

Op 24 nov. promoveert drs. Schrijvers op het onderwerp:

'Alterations in membrane structure and metabolism in ischemic and reperfused myocardium'.

Promotoren prof. dr. R. Reneman en prof. dr. G. van der Vusse.

verpleegkunde in de cardiologie". Info: Mw. Senten, Verplegingswetenschap RL, 887284.

29-11 Lustrumsymposium "Leren om te functioneren", FdEW, Aula, TS53, 13.30 uur. Info: B.Staveaux, 888235.

30-11 Promotie J. Tordoir, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Promotie H. Vonsee, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

30-11 Lezing: 'De Russische beeldende kunst, in het bijzonder Malevich', door Joop Joosten. Lezing: 'de Franse Revolutie als inspiratiebron voor de Russische avant-garde', door Nic. Tummers. Aula, 20.00 uur.

01-12 Tweede Jaarlijkse Symposium van Biologisch Gezondheidkundigen. Collegezaal Bld.101. Info: J.Kleinjans, 888610/888637.

01-12 Inauguratie prof. dr. S. van der Linden, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

01-12 t/m 22-12 Tentoonstelling, 'Affiches voor mensenrechten', Universiteitsbibliotheek, Bonenfantenstraat 2.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redactrice van deze rubriek, Noortje van Putte, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij haar verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171.

Drs. Schrijvers heeft onderzoek verricht naar hartspiercel-beschadiging veroorzaakt door een tekort aan zuurstof (ischemie). Het onderzoek gaat in het bijzonder over het optreden van membraanveranderingen in de vorm van multilamellaire lipid-uitstulpingen. Het voorkomen van deze membraanveranderingen in geïsoleerde ischemische ratten- en konijnenharten is gekwantificeerd en vergeleken met andere metabole veranderingen die tevens optreden. Drs. Schrijvers beschrijft het gebruik van tanninezuur als additief tijdens fixatie. Hierbij is (in een modelsysteem) gekeken naar de ultrastructurele preservatie van fosfolipiden. Verder bespreekt hij mogelijke effecten van deze fixatiemethode op de preservatie en/of inductie van de eerder beschreven membraanveranderingen in het ischemisch hartspier-weefsel. Drs. Ad Schrijvers is sinds kort werkzaam bij de afdeling Keel-, Neus- en Oorheelkunde van het Academisch VU Ziekenhuis.

Promotie drs. Ch. Mahabier

Op 24 nov. promoveert ook drs. Mahabier, op het onderwerp:

'Pre- en intraoperative gut irrigation and antibiotics in colorectal surgery'.

Promotoren prof. dr. C. van Boven en prof. dr. J. Greep.

Drs. Ch. Mahabier is werkzaam in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Akkoord over arbeidsvoorwaarden

Op 26 oktober j.l. is in het G.O. overeenstemming bereikt over de besteding van de aan de RL toegekende decentrale werkgelegenheidsgelden.

Het bereikte akkoord omvat een wijziging van de arbeidsvoorwaarden: het bevallingsverlof wordt uitgebreid en er wordt een vorm van betaald ouderschapsverlof ingevoerd. De wijzigingen zijn per direct van kracht. Hieronder wordt kort op deze verlofmogelijkheden ingegaan.

I. Bevallingsverlof

Het bevallingsverlof wordt uitgebreid van 6 naar 8 weken.

Het bevallingsverlof wordt opgenomen na de bevallingsdatum.

Door deze uitbreiding bedraagt het totale verlof rond de bevalling 14 weken.

II. Ouderschapsverlof

De belangrijkste elementen zijn:

- de regeling geldt alleen bij een arbeidsduur van minimaal 16 uur per week
- de regeling houdt in dat gedurende een aaneengesloten periode van maximaal 6 maanden de werktijd per week kan worden teruggebracht met ten hoogste 50%
- over de vermindering van de werktijd wordt buitengewoon verlof verleend met behoud van een deelbezoldiging over die verlofuren
- de deelbezoldiging over de verlofuren bedraagt 75% van de bezoldiging, doch nooit meer dan f. 1250,- bruto per maand
- de dienstbetrekking moet minimaal 1 jaar geduurd hebben
- de regeling geldt t.a.v. kinderen waarvan de medewerker/ster op of na 1 januari 1989 ouder is geworden en die de basisschool-leeftijd nog niet hebben bereikt.

Verzoeken voor een van beide verlofmogelijkheden dienen te worden ingediend bij de directeur.

Een deel van de decentrale werkgelegenheidsgelden zal verder worden besteed aan de uitbreiding van de mogelijkheden tot kinderopvang. Momenteel wordt onderzocht op welke

wijze aan deze uitbreiding invulling kan worden gegeven.

Vergoeding verblijfskosten

De vergoeding voor verblijfskosten voor dienst-reizen binnen Nederland ingevolge het Reisbesluit 1971 wordt doorgaans tweemaal per jaar aangepast aan de hand van een voor dit doel door het CBS gehouden onderzoek. De vergoeding wordt zodanig vastgesteld dat op dienst-reis zijnde ambtenaren terecht kunnen in ten minste 60% van de geëquipteerde horecabe-drijven. Onlangs is in het Sectoroverleg Rijkspersoneel overeenstemming bereikt over de wijziging van het bedrag van de verblijfskosten voor dienst-reizen binnen Nederland van f 159,- naar f 162,-.

Filmclub GKG

Vanaf 24 nov. draait in Lumière, Bogaardenstr. 40b, een week lang voor filmclubleden en overige belangstellenden de film: 'De Opgang', aanvang 20.00 uur. Toegangsprijs is f 6,- voor leden en f 8,- voor overigen. Opgave voor abonnementen via strookjes in postvakje van studenten GW, of via tel. 888157. Abonnementen kunnen op het secretariaat GKG Carré, 1 week na opgave opgehaald worden. Een abonnement is geldig tijdens studiejaar 89-90 en kost f 5,-. Reserveren van kaartjes voor 'De Opgang' elke werkdag tot 15.30 uur via tel. 888157.

Studenten gezocht, FdG en FdGW

De groei van een kind wordt niet alleen gekenmerkt door een toename van lengte en gewicht, maar ook treedt er een duidelijke verandering op in de onderlinge verhoudingen van bv. romp t.o.v. ledematen. In de paediatrische praktijk is het van belang die onderlinge verhoudingen te kennen omdat, in geval van pathologie, daarin afwijkingen kunnen ontstaan. Deze afwijkingen zijn dikwijls specifiek voor bepaalde aandoeningen. Om normaalwaarden te verkrijgen werden in 1979-1980 lichaamsmaten van gezonde kinderen genomen. Omdat deze gegevens inmiddels 10 jaar oud zijn, wil de kindergeneeskunde van het AZM een vervolgstudie verrichten o.l.v. dr. W. Gerver. De metingen voor deze studie zullen wederom in scholen te Oostervolde worden verricht, in de periode van 11 t/m 15 dec. Voor het meten van de kinderen worden een aantal studenten gezocht die deze gehele periode beschikbaar zijn. Ze zullen verblijven in vakantiehuisjes te Friesland gedurende deze week, zowel verblijf als vervoer is kosteloos voor hen. Info en aanmelding z.s.m.: Marleen, tel. 210646 of Dorry, tel. 256661.

Thema avond Psychosynthese

De VBGGK organiseert op 20 nov. een thema avond 'psychosynthese' door Afke Sunderman, psychosynthese-gids. Plaats: kamer 1000, aanvang 19.30 uur. Niet-leden betalen f 2,-, leden gratis. Tevens bestaat tijdens de thema-avond de mogelijkheid je op te geven voor een workshop op 14 dec. Kosten van de workshop f 20,-, te betalen bij inschrijving. Leden krijgen voorrang, deelname beperkt.

Agenda KOKO

vr. 17 nov.: KOKO's filmfestival & diner. Foetorex ore met 4 gangen diner 18.00 uur. Inschrijven op de kroeg.

Filmfestival om 20.00 uur met: De Aanslag; Life of Brian; Killing Fields; Frantic; A World Apart; Name of the Rose; Blues Brothers; Sophie's Choice. Paspartout f 10,-, alleen films f 5,-.

zo. 19 nov.: EMAB bestuurswisseling + alv + lustrum.

18.00 uur kaasfondue; 20.00 uur alv; 22.00 uur borrel en feest. Lid worden op deze avond is tevens mogelijk.

di. 21 nov.: video 'Plenty' 20.30 en 22.30 uur f 1,50.

do. 23 nov.: Patries' laatste locodienst

vr. 24 nov.: CTB-kroegavond met de Tukkerboysband (bad business), 21.30 uur.

zo. 26 nov.: cultureel uitstapje naar Keulen, met bezoek aan: Wallraf Richard Z., Romeins-Germaans museum. f 25,-. Inschrijven op de kroeg. Vertrek 09.00 uur.

Agenda Tafelstraat 13

20 nov.: 19.00 uur Droomgroep

20.00 uur Filosofiegroep

over 'Het rijk van de schaarste'

21 nov.: 19.00 uur Lijfwerk

20.00 uur Poëziegroep

22 nov.: 20.00 uur 'Nauwgezet en wanhopig'

20.00 uur Filosofiegroep

René Girard

23 nov.: 17.45 uur Koor

20.00 uur Toneelgroep

20.00 uur Levensvragen

Cursus Ichtus

Op verzoek van de studentenbeweging Ichtus organiseert het Internationaal Christelijk Studiecentrum een cursus van 4 avonden met als thema: Christen-zijn, wetenschap en samenleving. Op wo. 22 nov. zal dr. Willem Zuidema spreken over de 'Halacha als intoming van de menselijke overmoed'. Ethiek in de Joodse

traditie. Wat is de Halachische visie op de mens? Relatie arts - patiënt? Zuidema is docent judaïstiek o.a. aan de Internationale universiteit van Lugano. Kamer 2000, TS53, van 19.30 tot 21.30 uur. Info: Madeleen Kouwenhoven, tel. 438348.

COC thema-avond

Wo. 15 nov. is er in het COC, Honigmanstr. 2, Heerlen, een thema-avond over seksualiteit. Tijdens deze avond zal o.m. worden ingegaan op de verschillen in seksualiteitsbeleving tussen mannen en vrouwen; rollenpatronen binnen relaties, e.a. Toegang gratis voor leden, niet-leden betalen f 2,50. Aanvang 20.30 uur, de zaal gaat een half uur eerder open. Info: tel. 045-717387.

Jobhunting '89

Op 22 nov. wordt door de Stichting Student Press Jobhunting '89, de grote banenmanifestatie, georganiseerd in Utrecht. Info en aanmeldingsformulieren: SSP, tel. 050-138900.

Gezondheidsinformatiecentrum

Het Gezondheidsinformatiecentrum (voorheen Gezondheidswinkel) is een vrijwilligersorganisatie die zich ten doel stelt mensen wegwijs te maken in de gezondheidszorg. Studenten en afgestudeerden in de gezondheidswetenschappen en geneeskunde zijn hier werkzaam. Te gelegenheid van het 10-jarig jubileum wordt een rijdend centrum in gebruik genomen, dit is bereikbaar vanaf 18 nov. Info: S. Evers, tel. 437512 of S. Seelen, tel. 887303.

Gezondheidsvoorlichting aan ..

Het Instituut voor Toegepaste Voorlichtingskunde organiseert een cursus voor mensen die gezondheidsvoorlichting aan migranten geven of gaan geven en nog weinig theoretische kennis hebben van de voorlichtingskunde. Dit gebeurt op 26 jan. ('s middags) en 8 en 9 feb. (de hele dag). Info: ITV, tel. 08370-8308.

Onderwijs

Decanaat en infotheek dicht

Zowel het decanaat als de studie-infotheek zijn gesloten op do. 23 en vr. 24 nov.

Studentendecanen en studie-infotheek

Het bureau Studentendecanen biedt studenten advies en begeleiding bij allerlei vragen en problemen.

Open spreekuur: di + do 14-16 uur, wo 17-19 uur. Telefonisch: ma t/m vr 13.30-14 uur, tel. 887354 (ook voor afspraken), Bou3, k. 0306. In de Studie-infotheek kunnen studenten informatie vinden over o.a. studiemogelijkheden in het WO en het HBO en over de arbeidsmarkt. Openingstijden: ma, di, do, vr 14-16.30 uur, wo 16-19 uur, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en centrale inning van lesgeld, ongeacht onderwijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06-lijnen), aan de balie en op voorlichtingsbijeenkomsten. Brochures en formulieren zijn aan de balie te verkrijgen. Openingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Studentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefonisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op boven- genoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacatuernummer op brief en enveloppe binnen 7 dagen richten aan de Dienst Personeel de Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 143

Per 1 januari 1990 ontstaat er op de vakgroep Gezondheidsvoorlichting en Opvoeding een vacature voor een onderzoeksassistent(e)/data-analist(e). Het betreft een part time-aanstelling voor 0.5 fte voor de periode 1 januari 1990 tot 31 december 1991. De onderzoeksassistent(e)/data-analist(e) zal werken binnen het projectteam 'Publiekvoorlichting over de primaire preventie van kanker' dat uit vier medewerkers en een begeleider bestaat.

De werkzaamheden zullen bestaan uit: - de organisatie van 2000 telefonische enquêtes in feb. 1990, feb. 1991 en aug. 1991; - het trainen en begeleiden van enquêteurs; - het overzetten van data van PC naar mainframe computer; - het analyseren van data; - het beheren van databestanden; - het verslagleggen van de resultaten van analyses; - het systematisch opslaan en beheren van computeruitdraaien.

Dienst Voorlichting

Kursus solliciteren

Ook in het studiejaar 1989/1990 wordt vierdejaars studenten de mogelijkheid geboden aan een cursus solliciteren deel te nemen. Formulieren met meer informatie zijn verkrijgbaar bij de onderwijsbalie en via de publicatieborden in de gang.

Klachtenkommissie

Klachten m.b.t. gang van zaken omtrent het onderwijs kunnen alleen schriftelijk worden ingediend via de postbus van buro onderwijs t.a.v. Mw. M. van Hoof.

Kollege privaatrecht avondopl.

Wo. 29 nov. van 19.00-21.00 uur Kollegezaal ZW.4 kollege door prof. mr. R. de Groot over de bronnen van verbintenissen in het privaatrecht.

Voortgangstoets

Do. 30 nov. 09.00 uur wordt de voortgangstoets afgenomen voor de dagopleiding en jaar 1 t/m 6 van de deeltijdopleiding. Alle formulieren liggen op examennummer. De indeling wordt bekend gemaakt via de borden van buro onderwijs.

Wijzigingsformulier keuzeblokken

Vanaf heden ligt er bij de balie een wijzigingsformulier voor keuzeblokken. Voor meer informatie zie het stencil.

Economie

Marketing & commercie

Dit najaar organiseert Stichting Student en Praktijk i.s.m. BP en IBM inhouse-dagen voor mensen die geïnteresseerd zijn in marketing en commercie en die een carrière in commercieel management ambiëren. Tijdens deze dagen wordt een geselecteerde groep studenten in staat gesteld intensief kennis te maken met deze ondernemingen. Nadere info en inschrijfformulier: EFM of tel. 020-5484934. Inschrijven tot uiterlijk 17 nov.

Forum

Op vr. 24 nov. vindt in het kader van blok 2.2 een Forum plaats onder de titel "De rol van de uitzendbureaus op de arbeidsmarkt". Als voorzitter van dit forum zal Prof. dr. W. Albeda optreden; tevens hebben in het forum zitting: Dhr. M.J. Vink van Manpower Uitzendorganisatie en Dhr. L. de Waal van de Dienstbond FNV. Tijd: 13.30 - 15.30 uur. Lokatie: Bioscoop MABI, Kleine Gracht 24a.

Lezing

Op ma. 20 nov. wordt in het kader van blok 2.2 een Lezing gehouden door Prof. dr. W. Albeda. Onderwerp van de lezing: "Corporatisme". Tijd: 10.00 - 12.00 uur. Lokatie: Bioscoop MABI, Kleine Gracht 24a.

Lustrumsymposium

Er zijn gratis toegangskaarten te verkrijgen voor het Lustrumsymposium FdEW "Leren om te functioneren" - Wat moeten economen (ver)leren om goed op de arbeidsmarkt en in hun werkkring te functioneren? op wo. 29 nov. (aanvang 13.30 uur). Het symposium is be-

stemd voor medewerkers en studenten FdEW. Na de opening en algemene toelichting op het programma door Dr. P. de Gijssel, dagvoorzitter, wordt de inleiding "De arbeidsmarktpositie van Economen" gehouden door Prof. dr. Hans Heijke. Dan volgt de inleiding "Onderwijs doelstellingen en realisatie" door Prof. dr. H. Kasper. Daarna de inleiding "Onderzoek studiekeuze in relatie tot de arbeidsmarkt" door Dr. Wim Gijsselaers.

Aansluitend is er gelegenheid tot het stellen van vragen aan de inleiders, onder voorzitterschap van Dr. Peter de Gijssel. Na de pauze volgt dan "Onderwijs en expertise" door Prof. dr. H. Schmidt.

De paneeldiscussie staat o.l.v. Dr. P. Bouhuijs. Hierin zullen afgestudeerden van de FdEW vanuit hun praktijkervaring vertellen. Daarnaast zitten in het panel mensen uit het bedrijfsleven die met werving, selectie en functioneren van personeel te maken hebben.

Panelleden: Drs. K. te Lindert, Hoofd Sectie Opleidingen, Algemene Rekenkamer; Drs. R. Muller, Coördinator Management Development & Recruitment AKZO; Dhr. J. Tellings, Algemeen Directeur Mercuri Urval; Drs. E. Niels, Afgestudeerde BE, tevens Accountancy-student; Drs. V. Herfs, Afgestudeerde BE; Drs. B. Verspagen; Afgestudeerde AE.

Om 16.50 uur vindt de uitreiking van de Onderwijsprijs plaats door Prof. A. Beek RA, dekaan FdEW, gevolgd door een borrel in het Kruithuis. Het aantal plaatsen voor dit symposium is beperkt. GRATIS toegangskaarten (op naam) kunnen gereserveerd worden bij het secretariaat van het lustrumsymposium, Bea Staveaux, Fac. bur. FdEW, tel. 888235. Studenten kunnen vanaf 15 nov. hun (gereserveerde) kaart afhalen bij Pierre Mingels, huismeester FdEW, loge Tuinveugel.

Algemene Wetenschappen

Locaties + medewerkerslijst

Locatie Faculteitsbureau, Vakgroepen Wiskunde en Informatica, Bredestraat 24. Locatie Wijsbegeerte/ Geschiedenis, Abtstraat 2 (EH). Medewerkerslijst FdAW te verkrijgen op het faculteitsbureau tel. 887486.

Samenstelling Faculteitsbestuur

Samenstelling Faculteitsbestuur FdAW van 1 sept. 1989 tot 1 sept. 1991: Prof. dr. ir. drs. O.J. Vrieze (dekaan), portefeuillehouder financiën, uitbouw technologie en apparatuurbeleid. Dr. P. Braspenning (wp), portefeuillehouder onderzoek en internationalisering. Dr. J.J.H. Dekker (wp), portefeuillehouder onderwijs, uitbouw cultuur en bibliotheekbeleid. Mw. M. Heuvelman (obp), portefeuillehouder personeelszaken. Drs. Ch.P. den Hamer, secretaris.

De Faculteitsraad

De volgende personen maken momenteel deel uit van de faculteitsraad: J. Derks (obp), F.M. Doorman (wp), E. Houwaart (wp), J. de Jong (wp), M. v.d. Meulen (wp), H. Peters (wp), R. Bal (stud.) en A. Meershoek (stud.).

Elke dag is
weer een verrassing
bij

Via Via

Inbreng en verkoop
van exclusieve
gedragen kleding

St. Annalaan 1, hoek Emmapplein, Maastricht. Tel. 043-253175

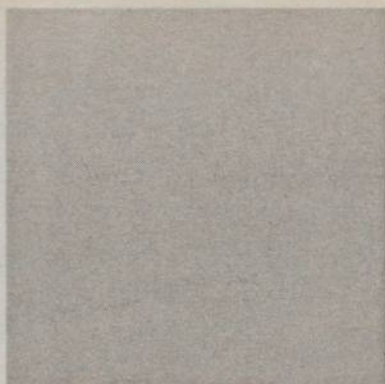
Wist U dat U voor het bedrukken van Kerstkaarten terecht kunt bij de afd. Reprografie, Tongersestraat 53.

Er is een grote collectie kaarten aanwezig. Ook privé kan er gebruikt gemaakt worden van deze mogelijkheid.

Voor meer informatie kunt U zich wenden tot de afd. Reprografie tel. 043 - 888325 - 888337.

De RL-Rugzakken zijn er weer !!!

Ze zijn te koop bij de Boekenverkoopwinkel, Lenculenstraat 26 voor de prijs van f 19,50.

Interne vacature 146

Bij de vakgroep Humane Biologie is plaats voor een ADMINISTRATIEF MEDEWERKER (M/V) voor 0.5 fte

Taken:
- uittypen van brieven, rapporten en verslagen (tekstverwerker)
- verzorgen van dienstreizen en financiële afhandeling daarvan
- bijhouden van werkarchief, rappelsysteem en literatuursysteem
- budgetbewaking.

Vereisten:
- MEAO, secretariële richting of gelijkwaardige opleiding
- goede typevaardigheid (Macintosh/Wordperfect)

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring f 3.641,— bruto per maand overeenkomstig schaal 7 van het BBRA 1984.

Info: mw. P. van Assema, tel. 887304.

Interne vacature 144
In samenwerking met de gemeente Bergeyk gaat de RL in januari 1990 van start met een gezondheidsproject in Bergeyk. Voor dit project zoekt de RL een

LOKALE PROJECTMEDEWERKER(ST)ER. Het betreft een part time-aanstelling (0.5 fte) voor de periode 1 januari 1990 tot 1 februari 1991.

Het doel van het gezondheidsproject is het uitvoeren van een aantal activiteiten in de gemeente Bergeyk teneinde inwoners in de gelegenheid te stellen een gezondere leefwijze te hanteren. De RL heeft een raamwerk ontwikkeld voor dit project, dat verder gestalte kan worden gegeven door een projectgroep bestaande uit inwoners van Bergeyk en de lokale projectmedewerk(st)er. Gezien de taken van de lokale projectmedewerk(st)er is inhoudelijke kennis over gezondheid niet de belangrijkste voorwaarde voor aanstelling, doch het vermogen om met groepen te kunnen werken, groepspromotie te kunnen begeleiden en stimuleren, alsmede organisatievermogen. De begeleiding van het project is in handen van de RL. De werkzaamheden van de lokale projectmedewerk(st)er zullen bestaan uit:

- het leiden en in stand houden van de projectgroep
- alle werkzaamheden voortvloeiend uit de activiteiten van de projectgroep
- het geven van trainingen aan vrijwilligers en intermediairen
- coördinatie van contacten tussen de projectgroep en de RL.

De standplaats van de lokale projectmedewerk(st)er is Bergeyk. De lokale projectmedewerk(st)er zal werken onder leiding van medewerkers van de RL.

Functie-eisen:
- ervaring in het werken met en leiden van groepen
- goede contactuele eigenschappen
- ervaring in het geven van trainingen
- organisatievermogen
- een HBO- of WO-opleiding
- woonachtig in de gemeente Bergeyk of één van de omliggende gemeenten.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 5.290,-bruto per maand overeenkomstig schaal 10 van het BBRA 1984. Info: mw. P. van Assema, tel. 887304.

Interne vacature 145
T.b.v. de vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen wordt bij de vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte gezocht een ONDERZOEKSASSISTENT (m/v) voor 0.8 fte

Het betreft een tijdelijke aanstelling voor een periode van 9 maanden.

Functie-informatie:
In het kader van het onderzoeksproject 'Onderzoek van gezondheidswetenschappen en gezondheidstechnologie' wordt een inventariserend onderzoek naar de ontwikkeling en introductie van medische technologie rond zwangerschap en bevalling uitgevoerd. De aan te stellen functionaris zal hierbij assisteren. Taak:

- het verzamelen van de relevante literatuur en het mede analyseren daarvan;
- het deelnemen aan de voorbereiding van interviews (bijv. samenstellen van vragenlijsten) alsmede betrokken worden bij de uitvoering;
- het samenstellen van delen van de schriftelijke rapportage op basis van de verkregen gegevens.

Functie-eisen:
- ervaring met soortgelijke taken;
- het kunnen werken met Wordperfect;
- affiniteit met het terrein van de vrouwenstudies;
- ook degenen met een pas afgeronde opleiding Gezondheidswetenschappen kunnen solliciteren.

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring bedraagt het salaris f 3.641,— bruto per maand (schaal 7 BBRA 1984). Info: mw. K. Horstman, vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, tel. 883767/888372.

Congressen

Economie van de ouderenzorg

Op 24 nov. vindt het najaarscongres van de Vereniging voor Gezondheidseconomie plaats in het MECC, Maastricht. Info: mw. B. Kerbusch, vakgroep Economie van de Gezondheidszorg, tel. 887439.

Erfelijkheidsonderzoek

Vr. 1 dec. zal ter gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de Nederlandse Anthropogenetische Vereniging in Utrecht een symposium worden gehouden, getiteld: Erfelijkheidsonderzoek in Nederland, perspectief op 1999. Info en aanmelding voor 25 nov.: secr. NAV, tel. 030-320210.

Studium Generale

De Russische architectuur

Op wo. 22 nov. houdt ir. Kees Christiaanse, architect te Rotterdam, een lezing over de Russische architectuur. Aanvang 20.00 uur, aula TS53.

De Russische beeldende kunst

Do. 30 nov. houdt drs. Joop Joosten, Stedelijk Museum Amsterdam een lezing over de Russische beeldende kunst, in het bijzonder Malevich. Tevens een lezing van Nic. Tummers, cultuurhistoricus te Heerlen 'de Franse revolutie als inspiratiebron voor de Russische avant-garde'. Aanvang 20.00 uur, aula TS53.

Sport

Geen les

I.v.m. sinterklaasavond is er op 5 dec. geen programma LV&S.

Gebruik sporthal Randwijck

Op 28 nov. vervallen i.v.m. een handbal-interland alle lessen LV&S, m.u.v. de lessen die plaatsvinden van 18.00 tot 19.00 uur; deze lessen worden één uur vervroegd.

Looptraining

In de periode 1 dec. tot 1 april vervalt de looptraining op di. van 12.30 tot 13.30 uur, wel gaat de looptraining op do. door van 12.30 tot 13.30 uur in het kader van het pauzeprogramma.

Wintersportreizen

M.b.t. eerder gepubliceerde berichten rondom de wintersportreizen is er een tweede reismogelijkheid, te weten vertrek op 2 feb., gezien het feit dat er toetsen plaatsvinden gedurende de eerste reis, vertrek 26 jan. Tevens is er een informatie-avond m.b.t. deze wintersportreizen en wel op 23 nov. na afloop van de ski-gymnastiek, om 20.15 uur in de kantine van sporthal Randwijck. Alle geïnteresseerden zijn welkom.

Yogacursus beginners

Op 7 dec. start een nieuwe yogacursus voor beginners, op de donderdagavonden van 18.00 tot 19.00 uur in zaal Vijverdal. Kosten f 40,- voor 10 lessen van 1 uur. Sportkaart verplicht. Inschrijven en info: buro LV&S.

Zweefvliegen

Op 30 nov. kunnen belangstellenden voor zweefvliegen terecht op de informatie-avond hieromtrent, om 19.30 uur in sporthal Randwijck.

Geneeskunde

Blokcursus Medische Informatica

In de week van 4 t/m 8 dec. en 8 t/m 12 jan. wordt een Blokcursus Medische Informatica voor 4e, 5e en 6e jaars studenten Geneeskunde gehouden. In deze cursus (duur een week) worden via voordrachten, demonstraties en practica de volgende onderwerpen aan de orde gesteld; programmeren in MUMPS, ziekenhuis-informatie/ onderzoeks-systeem, expert-systemen voor diff. diagn., e.a. Plaats: Gebouw MIS, An.60. De cursus gaat door bij min. 10 deelnemers, max. 20 deelnemers. Inschrijven: secr. Medische Informatica, tel. 888422.

Klinische Lezingen REFLEX

Eén maal in de drie weken een patiëntencasus/presentatie door een Klinische Vakgroep op Randwyck in colloquiumzaal 0.124, van 9.30 tot 11.00 uur.

Doorlopende Agenda:
(eerste vermelding; 'wijziging')
'21 nov.: Pathologie; 'Pathobiologie: Toepassing in de Klinische Diagnostiek'
'5 dec.: Keel-, Neus-, Oorheelkunde; 'Etiologie, pathologie en therapie betreffende slechthotheid'
'9 jan.: Orthopaedie
'30 jan.: Urologie
'20 febr.: Kindergeneeskunde
'13 mrt.: Celbiologie/Genetica

Cle. Lezingen REFLEX

Op 27 nov. organiseert REFLEX een lezing over "Rechten van Randgroepen" door Prof. mr. H. Roscam Abbing.

Deze lezing is een vervolg op die van 29 mei j.l. en gaat over de rechten en plichten van die groepen patiënten die een zeer goede rechtsbescherming nodig hebben, zoals: ongeborenen, neonaten, kinderen, geestelijk onvermogen, etc.

Rechtsgeleerdheid

Kollege Eigendom

Di. 21 nov. zal C. Adriaansens om 14.00 uur in de Kollegezaal een kollege verzorgen met als onderwerp "Eigendom, beperkte rechten, hinder en misbruik van rechts".

Kollege Overheid

Wo. 22 nov. 13.00 uur Staaarzaal, H. v. Veldekeplein 25, hoorkollege Overheid.

Kollege Recht, markt en staat

Wo. 22 nov. 15.00 uur Staaarzaal, H. v. Veldekeplein 25, hoorkollege Recht, markt en staat.

Fakultetsraad

Wo. 22 nov. 16.30 uur praktikum-b ruimte F-Raad.

Ruimtelijke ordening

Wo. 22 nov. 14.00 uur praktikum-4 ruimte ZW.4 zal J. Teunissen een lezing verzorgen over ruimtelijke ordening.

Vragenuur bedrijf

Wo. 22 nov. 16.00 uur Kollegezaal vragenuur bedrijf.

Blokttoets huurrecht

Wo. 22 nov. 09.00 uur Kollegezaal blokttoets huurrecht.

Kollege bestuursrecht avond

Wo. 22 nov. 19.00-21.00 uur kollegezaal in het kader van het blok Rechthandeling. Kollege door prof. Mr. A. Tak met als onderwerp "het bestuursrecht".

Voorbereidend onderzoek strafzaken
Vr. 24 nov. 13.00 uur praktikum-4 ruimte houdt G. v.d. Biggelaar een lezing in het kader van het blok "Voorbereidend onderzoek in strafzaken met als titel "Buitengerechtelijke afdoening van strafzaken".

WAAROM AAN HET TOEVAL OVERLATEN?

HET GROOTSTE DEEL van onze ingeschrevenen vindt binnen het jaar een levenspartner.

Zoekt U een partner voor een duurzame man/vrouw relatie, bel dan vrijblijvend:

045-726539 (mevr. Luchtman) of
077-825386 (hoofdkantoor)

Of vraag de GRATIS BROCHURE aan: Stichting Mens en Relatie, Postbus 5050, 6041 GB Heerlen.

Stichting Mens en Relatie is erkend RvT, met garantiefonds

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets.

Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding.

Bel voor informatie 043- 616153.

In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Friandises

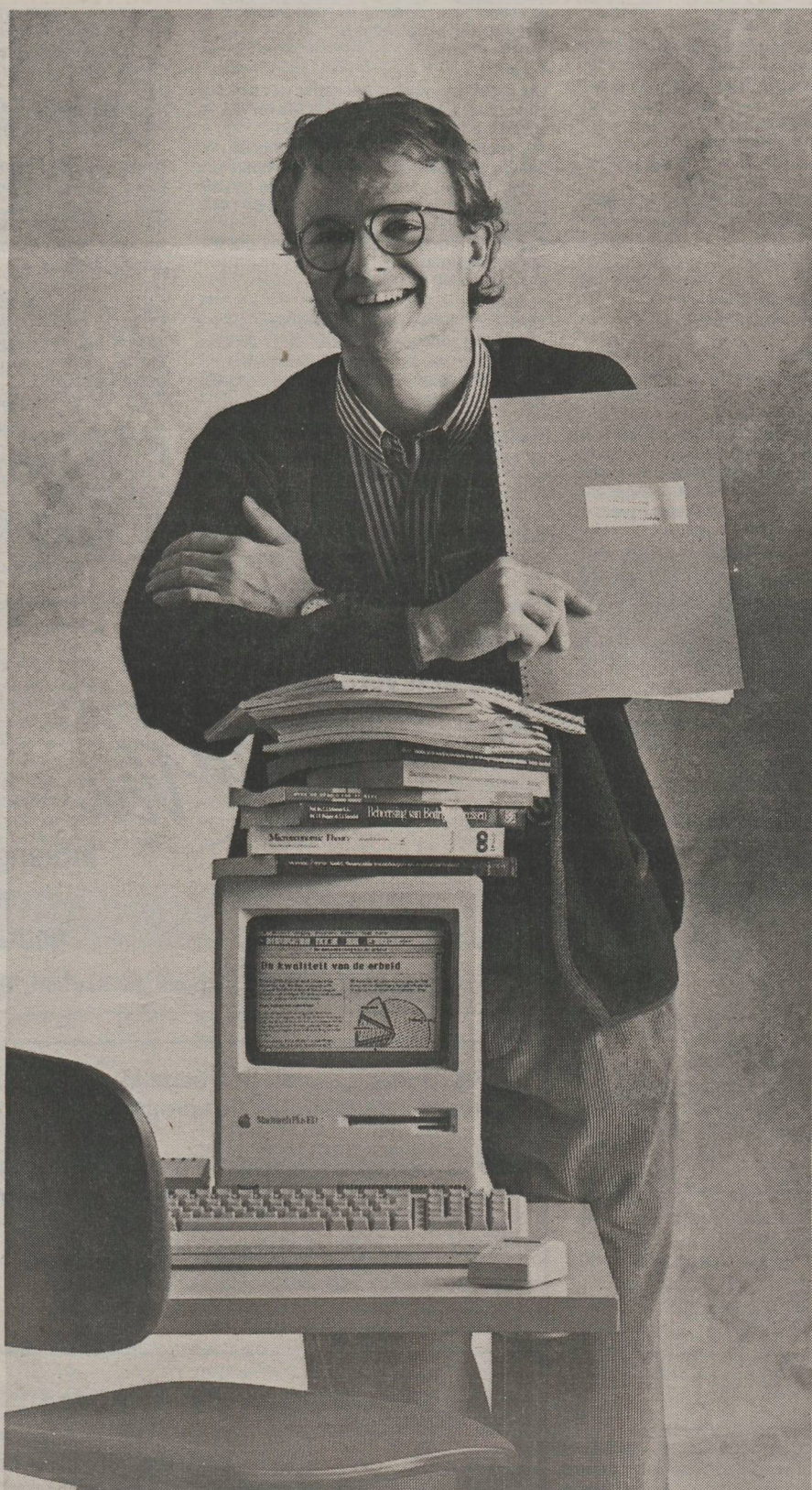

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

"Mijn scriptie is *in the picture*. Dankzij de Apple Macintosh."

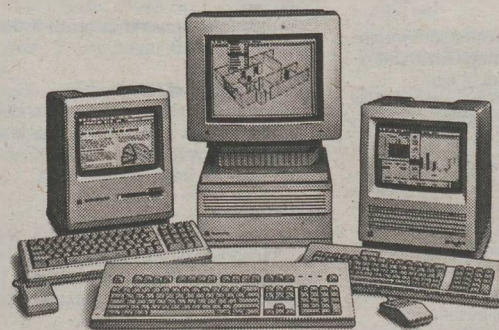

"Ik wist dat een computer me een hoop werk zou besparen bij het maken van mijn scriptie. Maar met de Apple Macintosh heb ik veel méér kunnen doen. Zoals de presentatie van mijn onderzoeksresultaten. Met de Macintosh kon ik mijn bevindingen heel makkelijk inzichtelijk maken."

De Apple Macintosh is een veelzijdige personal computer. Naast de honderden beschikbare toepassingsprogramma's – bijvoorbeeld voor presentatie – is er ook speciaal voor technisch en wetenschappelijk onderzoek geschreven software.

Dankzij de unieke systeemarchitectuur is alle software consistent van opbouw. En dat maakt de Apple Macintosh eenvoudig te bedienen.

Zodat jij je op je onderzoek kunt concentreren.

Wie denkt, kiest Apple Macintosh.

Apple Computer

Bel uw Apple Educatieve Corner voor meer informatie.
Groningen: 050-272352, Den Bosch: 073-218144, Huizen: 02152-50500,
Heerlen: 045-740505, Nijmegen: 080-239520, Rotterdam: 010-4794055,
Den Haag: 070-143514, Amsterdam: 020-249878

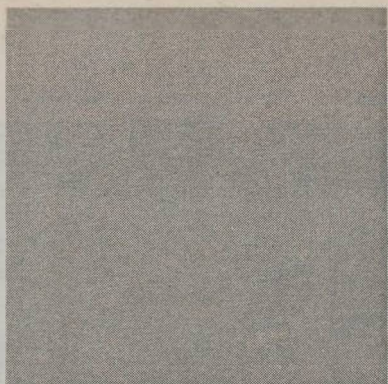
Samengesteld door Lucia Geurts

Harpfestival

Donderdag 23 tot en met zondag 26 november is er een internationaal harpfestival in Maastricht. Het is een onderdeel van een reeks activiteiten die in het hele land worden georganiseerd rondom de harp, onder auspiciën van de stichting Phia Berghout. Donderdag 23 november is er een concert in de aula van de universiteit. Jonathan Small (hobo) en Mary-Ann Sherman (harp), beiden uit Engeland, spelen werken van Raphael, Hodinott en Alain Weber. Het ensemble "Musique Nouvelle" uit België onder leiding van G.E. Octors, speelt werken van Jongen en Bartholomée. Vrijdag 24 november zijn er lezingen door Marius Flothuis en Wiel Kusters in respectievelijk de aula van de universiteit en de feestzaal Oud Gouvernement. 's Avonds is daar een galaconcert. Onder leiding van Ed Spanjaard treedt onder anderen een ensemble van twaalf harpisten op met werken van Van Delden, Flothuis, Partos en Frid. Op het Intropodium is zaterdagmorgen een "concert lecture" door de Russische harpiste Vera Dulova. 's Avonds is op dezelfde plaats een concert met onder anderen de harpiste Masumi Nagasawa, die Japanse composities laat horen. Het festival wordt zondag 26 november afgesloten met een concert op het Intropodium om 16 uur door Adina Haroz uit Israël en Isabelle Moretti uit Frankrijk. Tijdens het festival is er een expositie over Queekhoven in hotel Pauw, Boschstraat 27.

Het herstel

Peer Wittenbols en Rob Ligthert studeerden dit jaar af als dramadocent aan de Maastrichtse toneelacademie. Samen vormen zij het toneelgezelschap Het herstel. Donderdag 23 november brengen zij "Arnold en Max", hun eerste productie, in het CCV-theater aan de Herbenusstraat, aanvang 20.30 uur. Het stuk is een bewerking van "Mooi weer vandaag" van David Storey. Twee heren

van middelbare leeftijd ontmoeten elkaar ergens buiten. Hun oppervlakkige conversatie mondt uit in riskante openhartigheid. De vorm van de voorstelling lijkt op een diaserie: korte en langere fragmenten die chronologisch het verloop van de ontmoeting weergeven. Het voorprogramma van "Arnold en Max" wordt verzorgd door "De Bouquetreks". De voorstelling wordt herhaald op 24 november in het CCV en 15 en 16 december in het theatercafé van de schouwburg. In april hoopt Het herstel "De minnaar" van Harold Pinter te brengen.

Labyrinth

Maandag 20 november treedt Cesar Zuiderwijk, drummer van de Golden Earring, met zijn band Labyrinth op in de stadsschouwburg te Heerlen, aanvang 20 uur. In 1985 richtte Zuiderwijk zijn band op, samen met Julya Loko (zang) en Jasper van 't Hof (toetsen). Zij maakten een concerttoernee, brachten een LP uit, verschenen op televisie samen met het Rotterdamsch Philharmonisch Orkest en vervolgens...niets meer. Nu heeft Zuiderwijk de draad weer opgepakt. De band is uitgebreid met Eef Albers (gitaar), Nicolas Fiszman (bas), Bob Malach (saxofoon) en Martin Verdonck (percussie), allemaal muzikanten die hun sporen in de jazz- en popmuziek verdiend hebben. De muziek van Labyrinth is dan ook een mengeling van pop, jazz en rock.

Ien van Duynhoven

In "En wen noemen haar..." speelt Ien van Duynhoven een keurig meisje, Anja, aan de buitenkant ingetogen en beschaafd. Van haar dromen, fantasieën, wensen laat zij niets naar buiten komen, tenzij zij alleen is. Dan toont zij zichzelf zoals zij is: kwetsbaar, niet zo keurig, emotioneel. Van Duynhoven won vorige jaar het Camerettenfestival. "En wen noemen haar..." is vrijdag en zaterdag 17 en 18 november om 23 uur te zien in het Theatercafé van de Maastrichtse schouwburg.

Aidra onafhankelijk

De studenten toneelvereniging Alles is Drama (Aidra) heeft zich afgescheiden van Koko. Op 4 oktober werd de onderafdeling opgeheven om verder te gaan als Vereniging Aidra in oprichting. Als de statuten bij de notaris zijn gepasseerd is de onafhankelijkheid een feit. Organisatorisch verandert er weinig. Aidra had zich de laatste jaren al meer en meer losgemaakt van de moedervereniging. Voor repetities, vergaderingen, presentatie van stukken en audities verhuisde de toneelvereniging het vorige seizoen van de filmzaal in het Kokogebouw naar het Lösstheater. Dat werd haar "home", Koko diende alleen nog als postadres.

Ook in sfeer waren Koko en Aidra uit elkaar gegroeid. Een steeds groter aantal leden van Aidra kwam van buiten Koko en de Kokoleden binnen Alles is Drama hadden nauwelijks tijd nog iets te doen binnen "hun" studentenvereniging. Doorslaggevend voor de beslissing om als zelfstandige vereniging verder te gaan, waren strubbelingen op financieel gebied. Aidra is grotendeels afhankelijk van de subsidie die zij krijgt van de universiteit. In het verleden kwam deze bij Aidra binnen via Koko, op basis van financiële verslagen, die via de moedervereniging werden ingediend. "Koko was

nogal traag met de afwerking. Toneel kost veel geld en het is vervelend, telkens weer opgebeld te worden over onbetaalde rekeningen. Aidra had haar stukken op tijd klaar, maar bij Koko bleven ze vaak lang liggen tot ze doorgestuurd werden", aldus Aidra-voorzitter Pieter Kerssemakers. In de nieuwe situatie krijgt Aidra rechtstreeks haar geld en zorgt zelf voor de begroting en verslaggeving.

Of de zaken nu sneller zullen zijn afgehandeld betwijfelt Merijn de Jong, secretaris/vice-voorzitter van Koko. "Wij kennen de kritiek van Aidra, maar het is niet aan ons te wijten dat de subverenigingen zo lang op hun geld moeten wachten. De financiële verslagen moeten, nadat zij bij ons zijn ingediend, eerst nog door een interne financiële commissie worden goedgekeurd, voordat ze worden doorgestuurd naar de universiteit. Daar zit de bottleneck. Zij laat de zaak lang liggen." Goed, een kwestie van de Zwarte Piet dus. Maar Koko noch Aidra maken er een erg groot probleem van. Zij zijn als goede vrienden uit elkaar gegaan, met een bos bloemen, een fles wijn en vooral enige weemoed. Het lijkt een lotsbestemming van Koko, dat alle goed draaiende culturele subverenigin-

Alles is drama verzorgde het lustrumstuk Peer ynt, toen nog binnen Koko...

gen onder moeders vleugels vandaan gaan. Het Universiteitskoor, roeivereniging Saurus, bridgeclub "De laatste slag". De Jong: "Ja, wel jammer. Maar subverenigingen zijn vrij ook mensen van buiten Koko toe te laten. Daardoor wordt de binding met ons op den duur steeds losser. Er blijven nog genoeg activiteiten over. Er gaan nu al stemmen op, weer aan toneel te gaan doen binnen de Kokokroeg."

Zich nauwelijks bewust van de structurele veranderingen, werken de leden van Aidra met hart en ziel aan de producties. Vijf maar liefst, onder professionele begeleiding. In februari en mei zullen zij in première gaan. Het bestuur van de vereniging zet een andere koers uit. Secretaris Noor Dikstaal: "Wij willen ons werkterrein verbreden. Mensen moeten ook lid van de vereniging kunnen worden, zonder dat zij toneel spelen. Binnen de vereniging willen wij de band tussen de leden versterken door gezamenlijke activiteiten te organiseren, zoals een toneelvoorstelling bezoeken, cursussen, ontmoetingen met acteurs en actrices, lezingen. Dergelijke activiteiten kosten tijd en energie. Wij hebben het bestuur dan ook met een lid uitgebreid tot vijf mensen."

De plannen zijn mooi, het streven ook, maar in de praktijk kan het allemaal weleens tegenvallen. Een groep die samen intensief werkt aan een productie bouwt een heel eigen sfeertje op, is in zichzelf gekeerd. Behoeft aan contact met anderen is meestal niet zo groot. Bovendien is toneelspelen een intensieve bezigheid. Voor andere zaken blijft niet zoveel tijd over. En zijn er werkelijk mensen te vinden die lid van een toneelvereniging worden, zonder toneel te spelen? Wie weet. De tijd zal het leren.

Lucia Geurts

Theater

Voorjaarsontwaken. Toneelgezelschap De Tijd, Stadsschouwburg, 17 nov.: 20.00 uur.

Opus 89. Stichting Buto Leonore Welzien, Zaal Het Vervolg, 17 nov.: 20.30 uur.

En we noemen haar ..., cabaretiëre Ien van Duynhoven, Theatercafé, 17 + 18 nov.: 23.00 uur.

Beck Magic. Pia Beck and Friends, Stadsschouwburg, 18 nov.: 20.00 uur.

De wet van Luismán. Theatergroep Looch, Löss Theater, 18 nov.: 20.30 uur.

Tussen rood en smaragd. Benny Neyman, Stadsschouwburg, 22 nov.: 20.00 uur.

Arnold & Max. Theatergroep, 23 nov.: 20.30 uur, CCV-theater.

Der Messias. van Händel, Heerlense Oratorium Vereniging, Stadsschouwburg Heerlen, 17 nov.: 20.00 uur.

Il Trovatore. Inleiding, Foyer Kleine Zaal Stadsschouwburg Heerlen, 18 nov.: 19.15 uur.

Il Trovatore. Opera Forum, opera van Verdi, Stadsschouwburg Heerlen, 18 nov.: 20.00 uur.

List nu. Liesbeth List, Kleine Zaal Stadsschouwburg Heerlen, 18 nov.: 20.30 uur.

Labyrinth. muzikale krachtsexplosie van topmusici, Stadsschouwburg Heerlen, 20 nov.: 20.00 uur.

Michael Ponti. Pianoserie - L. van Beethoven, Stadsschouwburg

Heerlen, 21 nov.: 20.00 uur
Het verdriet van België. solitoneel, Tine Ruyschaert, Stadsschouwburg Heerlen, 22 nov.: 20.30 uur.

Rigoletto. Verdi, door O.R.W., Opera de Wallonie Luik, 17 nov.: 20.00 uur, 19 nov.: 15.00 uur, 21 nov.: 19.00 uur, 23 nov.: 20.00 uur.

Muziek

Gong-kwartet. leden van het Orchestre Philharmonique de Liège, Intropodium, 18 nov.: 20.30 uur

Ensemble Contraint. familie-theaterconcert, Stadsschouwburg, 20 nov.: 19.00 uur.

Reizend Muziekgezelschap. kamermuziek. Redoute, 21 nov.: 20.00 uur.

Sander Sittig. lunchconcert, Redoute, 22 nov.: 12.30 uur

Harpfestival. concert, Aula Universiteit, 23 nov.: 20.00 uur.

Jazz Session. Stadsschouwburg Heerlen, 22 nov.: 22.30 uur.

Rock D'House. De Karosseer, 19 nov. **Underberg Rock Night.** De Karosseer, 23 nov.

Diversen

Museum Matinee 1989. Bernadette van Hövell tot Westerflier-Van Hellenberg Hubar, kunsthistorica. Aandacht wordt o.a. besteed aan Mathieu Kessels, Bonnefantenmuseum, 19 nov.: 11.30 uur. **Studium Generale.** lezing over de Russische avant-garde, Aula Universiteit, 22 nov.: 20.00 uur.

Exposés

Robert Mangold. recente werken, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 28 jan. Openingstijden: di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.

Dré Devens. Installatie, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Wiel Arets & Wim van den Bergh. Jan van Eyck Akademie - Machina Arte, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Theo Wintels en Roger Scheffers. Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 16 nov. t/m 23 dec. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.

Laurent Hours. (Parijs) fresco's, Peter Vandenberghe, John Toki, Nancy Frommer en Roberta Laidman, 4 Amerikaanse keramisten, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 13 okt. t/m 20 nov. Openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur en volgens afspraak.

Nicolas Wolkenar. schilderijen en gouaches, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 22 okt. t/m 1 dec. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.

Sroka. schilderijen en actuele poolse grafiek, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 17 nov. t/m 10 dec. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.

Max de Barbanson. expositie van zwart-wit foto's, Huis a/d Rots, Geulhemmerweg 32 Berg en Terblijt, 5 nov. 89 t/m 15 jan. 90. Openingstijden: 14-16 uur.

Frits van der Zander. schilderijen en tekeningen, Artfort, St. Annalaan 23, Maastricht, 4 nov. 89 t/m 6 jan. 90. Openingstijden: ma t/m vr 9-17.30 uur.

Za 10-16 uur.

Walter Nikkels. typograaf, laureaat Charles Nypels Prijs 1989, tentoonstelling in de Jan van Eyck Akademie, 2 t/m 16 nov. Openingstijden: werkdagen van 9-17 uur; weekends van 14-17 uur.

Parmiggiani. Galerie Wanda Reiff, Rechtsstraat 43 Maastricht, 9 nov. 89 t/m 6 jan. 90. Open: di t/m za 13-18 uur.

Mark van Overbeeke. Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a Maastricht, 5 nov. t/m 3 dec. Open: do 13-17 uur. Vr t/m zo 11-17 uur.

89 Fotografie. fotowerken van 12 Nederlandse kunstenaars, Museum van Bommel-van Dam, Venlo, 11 nov. t/m 30 dec. Open: dag. 10-16.30 uur. Za + zo 14-17 uur.

Thea Figee. olie op doek, gemengde technieken, **Huub Bruls.** beelden, **Ric Nillesen.** sieraden-objecten, **Berthe Rulkens.** mixed media's, **Jo Schoenmakers.** Majo de Vries, keramiek, Galerie de Sauveur, Dorpstraat 21, Ulestraten, 11 sept. t/m 18 dec. Open: do t/m zo 2-5 uur en op afspraak.

Hidden Curricula. tentoonstelling kunstenaarsinitiatief, Peter Cox, Ton Franssen, Erik J. de Jong, Perroengalerie, Vrijthof 35, 11 nov. t/m 9 dec. Open: wo t/m za 13-18 uur.

Paul Bartels. o.a. Figurations Disparantes, Décensurés, Kunstcentrum Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 10 nov. t/m 12 dec. Openingstijden: di t/m za 13.30-18 uur.

Jan Martens. schilderijen, Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4, Roermond, 18 nov. 89 t/m 7 jan. Openingstijden: di t/m vr: 11-17 uur, za, zo + 26 dec.: 14-17 uur.

Film

Speelweek 17 t/m 23 november

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Andreï Roublev + voorprogramma, 17 t/m 19 nov.: 20.00 uur

Siberiade, 20 t/m 23 nov.: 20.00 uur

Boom der wensen, 17 t/m 19 nov.: 21.00 uur

The way home + voorprogramma, 20 t/m 23 nov.: 21.00 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Sea of Love, dag. om 20.30 uur. Vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.

Dead calm, dag. om 21.00 uur. Vr t/m zo 14.30 + 18.30 uur. Wo ook om 14.30 uur.

See no evil, hear no evil, dag. om 21.00 uur. Vr om 14.30 + 18.30 uur. Za + zo om 18.30 uur.

Batman, dag. om 20.30 uur. Vr t/m zo om 14.30 + 18.15 uur. Wo ook om 14.30 uur.

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Indiana Jones and the last crusade, dag. om 18.00 + 21.00 uur. Za, zo + wo ook om 14.15 uur.

De kassiere, dag. om 18.30 + 21.15 uur.

K-9, dag. om 18.30 + 21.15 uur. Za, zo + wo ook om 14.30 uur.

ALLENIG

Vroeger voelde ik mij wel eens allenig. Dat komt in de beste families voor, hoewel sommigen beweren dat ze eenzaam zijn, maar niet alleen. Enfin, dat lijkt mij prietpraat.

In ieder geval kreeg ik tot mijn eigen onsteltenis kortstondig een partner; zó kortstondig dat ze amper 'partner' mocht heten.

Daarna was ik dus weer, als vanouds, zielig en eenzaam. Want wát is er nu leuker dan een partner?

Op zoek naar het antwoord op die vraag kruiste de Nederlandse Vereniging van Alleengaanden mijn verdoolde pad. Hoezee, jubelden de alleengaanden. Alleen is leuk.

[Voor ik nu verder ga met mijn eigen betoog even een zijspoor; over een woord of honderdvijftig rangeren we met z'n allen gewoon terug tot 'Alleen is leuk' en lezen vervolgens onaangedaan verder bij 'Bijna tot mijn schrik...'. Die Alleengaanden zijn me rare snuiters. Uit ideologische overwegingen noemen ze zichzelf alleengaand in plaats van alleenstaand (wat toch een stuk normaler Nederlands is). Staand is zo statisch, zeggen ze, gaand heeft een verfrissende dynamiek, de vrijgezellen suizen je in de Vereniging inderdaad om het hoofd.

Van mij hoeft dat neologistische gekneuter niet zo nodig. Onlangs ergerde ik me weer bont en blauw aan een artikel over de Dove als zielige gediscrimineerde. Met een hoofdletter, dus, om aan te geven hoe belangrijk zielig de minderheid wel was. Ja, kom! Zo kan je wel aan zowat ieder bijvoegelijk naamwoord een hoofdletter plakken (de Schele, Luide, Snotterige). Dat gedoe met trots crypto-heldendom moet maar eens afgelopen zijn. Het eindeloze gedram over geuzennamen als Pot en Flikker komt me de neus uit. Wat is er toch loos; ik ben gewoon Eva, moet ik dan ook nog in kapitalen de geuzin uithangen?]

Bijna tot mijn eigen schrik kreeg ik opnieuw een vriendin. Was ik plotsklaps een samengaande! Maar gode-zij-geprezen hield de verlosing niet lang stand zodat ik mijn queeste kon voortzetten: wat is er leuker dan een partner?

Nou... Elke avond naar eigen believen in kroegen hangen. Luide muziek ten gehore brengen om vijf uur des ochtends. Zomaar opeens het vliegtuig naar Zagreb pakken. Een voluptueus ijsje eten op de Piazza dei Signoria. Winden laten in bed. Genieten van de ijle stilte halverwege de Matterhorn. Snotklontjes aan je meubilair smeren (hoewel..., dat is toch wel leuker met z'n tweetjes). Door de modder baggeren in het Savelsbos. Vals zingen. Geld uitgeven aan onnutte dingen. Honderdtwintig uur per week werken. Fietsen waarheen je wilt. Sexistische moppen vertellen in kennelijke toestand. Lonken naar weelderige types. Ongegeneerd schelden. Franse kaas (bij voorkeur Chaumes; rommedoe voldoet ook wel) eten en zonder tandjes te poetsen naar bed gaan. Safe sex. Tussen versge-steven lakens liggen.

Enfin, U begrijpt dat de lijst schier onuitputtelijk moet zijn.

Maar ach... Natuurlijk konden al die dingen best wel eens drie keer zo leuk zijn als je ze met z'n tweeën deed. Het antwoord is dus luid en helder. Wat is er leuker dan een partner? Twee partners natuurlijk. Ééntje is maar zo allenig.

Eva

Jos Maes (links) en Jos Jonkers van Tact (foto: Franco Gori)

ACTEURS IN DE AANBIEDING

Het is niet eerlijk: alle Pepsidrinksters of Cromabradars, alcoholisten van postbus 51, alle kinderen voor kinderen, jazelfs toevallige passanten in het Journaal zijn geboren en getogen Hollanders, Gooilanders om precies te zijn. Filmmakers lijken hun acteurs van hoog tot laag te betrekken uit de regio's Hilversum en Amsterdam. En dat terwijl er in de rest van Nederland een hele hoop talent te vinden is. Het onlangs opgerichte acteursbureau TACT (Training, Acting, Communication) in Maastricht wil daaraan - althans voor deze regio - een einde maken. Wie een "cast" nodig heeft voor een film, acteurs zoekt voor een training of een rollenspel of behoefte heeft aan een regisseuse voor een toneelstuk of bonte avond kan bij het bureau terecht. Jos Jonkers en Jos Maes, oprichters van en deelgenoten in de maatschap Tact, zorgen ervoor, dat de juiste mensen op de juiste plaats terecht komen. Tact betekent "gevoel voor wat passend is" en daar gaat het om.

Dat gevoel blijft niet beperkt tot het koppelen van mensen aan opdrachten. Ook als het gaat om het scenario en de spelregie van bijvoorbeeld een reclamefilm of de opzet van een cursus Spreken in het openbaar weet Tact wat passend is. Jos Jonkers studeerde in 1988 af als docent drama/regisseur aan de Maastrichtse toneelacademie. Tijdens die opleiding leer je wat je met toel kunt doen, hoe je het effectief kunt maken. Jonkers: "Dat is een belangrijke drijfveer achter de opzet van Tact geweest. Acteren een maatschappelijke zin geven. Dat komt duidelijk tot uitdrukking in de presentatietrainingen, die wij aanbieden. Voorbeeld: Een manager van een bedrijf die op een congres een lezing moet houden, weet precies wat hij moet zeggen. Dat is geen punt. Maar aan zijn presentatie besteedt hij geen aandacht. Hij denkt: "Ik ben nou eenmaal een houten klaas met een saaie stem, dus laat maar zitten." Van ons, van het toneel, kan hij leren wat hij met zijn stem kan doen, hoe hij zijn lichaam als instrument kan gebruiken."

bericht uit Maastricht

Het idee voor de oprichting van een acteurs- en trainingbureau werd begin dit jaar geboren. Met drie man ging het van start onder de naam "Casta Fiori", genoemd naar de rondborstige operazangeres in "Kuijfe", die poogt het hart van kapitein Haddock te breken, maar slechts de spiegel aan scherven galmt. Jonkers: "Wij vonden het een prachtige naam, maar hij bleek volkomen onwerkbaar. Neem maar eens de telefoon aan. "Wie zegt U?". En dan maar spellen. Bovendien werden we niet serieus genomen." Een half jaar kostte het om een degelijke bedrijfsvorm te vinden en een Engelse naam met een dubbele bodem. Van het driemanschap gingen alleen Jos Jonkers en Jos Maes verder. De laatste Jos is de zakelijk leider. Verrassend genoeg heeft hij de sociale academie gevolgd. Jonkers doet ook mede namens hem het woord, want Maes is op pad voor Tact. "Ik ben emotioneel, dat is onhandig in zaken. Jos Maes is iemand met zakelijk talent, met overzicht. Hij is zo iemand, wiens oogjes gaan glinsteren als hij een belastingformulier mag invullen."

De eerste opdracht die Tact kreeg was van de VPRO. Regisseur Eric Zwijs zocht mensen voor twee hoofdrollen, vijftien kleinere rollen en een hoop figuranten in een film, die zondag 17 december op teevée wordt vertoond. Jonkers: "De VPRO was via via bij ons terecht gekomen. De meeste filmregisseurs hebben geen kaas gegeten van

acteren. Ze kunnen een prachtige set opzetten, zien beelden, sfeer, zijn technisch prima opgeleid, maar hebben geen oog voor spel en spelers. Er wordt vaak gezegd: "Film is wachten" en bepaalde situaties, zoals het weer, het licht of geluiden van buiten heb je niet in de hand. Maar veel wachten komt voort uit een slechte organisatie. Het overkwam ons dat wij om half zes 's avonds besteld waren voor opnames, om half vier 's nachts werd er pas gedraaid." Om dit soort situaties te voorkomen is Tact nodig. Nadat Jonkers en Maes bedreigd hadden de samenwerking te stoppen, kon de opnametijd teruggebracht worden tot maximaal drie uur. Keiharde contractuele afspraken met de filmers, lief zijn voor de spelers. Jonkers: "Wij verkopen acteurs en gaan zorgvuldig met onze "koopwaar" om. Natuurlijk ben ik een hele aardige jongen, maar lief zijn is in dit geval ook zakelijk. Het is ons handelsmerk."

Hoe komt zo'n kongsie tussen spelenden en filmmakersnu tot stand? In het keurige kantoor van Tact aan de Meerssenerweg liggen twee fotoboeken met knappe koppen van acteurs en actrices, professionals en amateurs. Daarnaast is er een dik dossier met alle mogelijke gegevens van de mensen: hun maten, stem, haarkleur, hun vaardigheden, zoals radslag draaien, paardrijden, jodelen of dialect spreken. Bij de inschrijving kan men ook een voorkeur opgeven voor film, video, rollenspel en eventueel bezwaar maken tegen het meewerken aan commercials. Uit dit bestand wordt samen met de opdrachtgever een keuze gemaakt en Tact regelt verder alle contacten en contracten. Het bestand is in eerste instantie opgebouwd uit mensen uit het toneelwereldje van Jonkers zelf, meestal oud-studenten van de Toneelacademie. Via de Limburgse Federatie voor Amateurtoneel zijn de meeste amateurs in het bestand terecht gekomen. Jonkers: "Ik heb stage gelopen bij de LFA, en zes regies gedaan bij amateurgezelschappen. Dus ik ken ook dat wereldje wel een beetje." Maar het ronselen gebeurt ook indirect. Tijdens de VPRO-opnames haakte een speler af. Gelukkig had een collega weleens een stuk in Eijdsen geregisseerd en kende daar een man die precies in de rol paste. Zo kwam op een schemerige zaterdagavond contact tot stand met André Warnier, lid van de Eijdsense toneelvereniging VET. "Ze hadden gewoon een dikke kop nodig", volgens André's eigen zeggen. Hij is vol lof over de manier waarop Tact hem wegwijst heeft gemaakt in de warrige en hooghartige filmset. "Het is een absurde toestand. Niemand vertelt je wie je bent in je rol, waar je vandaan komt, wat er van je verwacht wordt. Mijn tegenspeler, Hans Dagelet, zag ik pas, toen we al klaar waren, terwijl we toch een scène samen gespeeld hadden. Hij zat in een cel en ik in een kamer en wij konden elkaar niet zien tijdens de opnames. De mensen van Tact zorgden er tenminste voor dat ik mijn tekst kreeg, stelden me op m'n gemak en zorgden voor koffie."

Acteurs en actrices genoeg, maar hoe voorkom je dat zij in een bureaula ondergestoof raken, zonder dat zij ooit hoeven optreden? Is er voor een bureau als Tact wel werk genoeg? Er zijn geen televisiestations in Limburg, geen speelfilmproducenten. De culturele en commerciële bedrijvigheid is in het zuiden een stuk minder dan "boven". Jonkers is optimistisch, allicht. "De opdrachten komen als vanzelf binnen, vooral na een stuk in de Limburger (20 oktober). Onze opdrachtgevers komen vooral uit de hoek van de videoproduktiebedrijven. Er is een tendens om weer meer met acteurs te gaan werken. In de jaren zestig moesten "echte" mensen op het beeld, daarna lag het accent op apparaten, nu staat weer de mens centraal, maar dan gespeeld door acteurs. Voor een groot automatiseringsbedrijf gaan we binnenkort een film maken over communicatie en storingen daarin. We hebben het idee gegeven, schrijven het scenario en zorgen voor de spelregie. Het bedrijf zorgt voor de technische realisatie. Zo werken is altijd een droom van mij geweest."

Lucia Geurts